

**ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

**Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 8554301000
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08)**

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	3
II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2016	5
III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ της 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2016)	12
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	17
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	19
1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	21
2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	22
3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	30
4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	41
5. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	45
6. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	45
7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	51
8. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	54
9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	55
10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ	56
11. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ.....	58
12. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	58
13. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	59
14. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	59
15. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	59
16. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	61
17. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ.....	62
18. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	62
19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	63
20. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	64
21. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	65
22. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	67
23. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ.....	69
24. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ, ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	69
25. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	70
26. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	71
27. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	76
28. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	77
29. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	78
30. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	79
31. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)	79
32. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ).....	80
33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	81
34. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	83
35. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	88
36. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	90
37. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	91
38. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ	92
39. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	92
IV . ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1.2016-31.12.2016	93

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
«ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχο μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 26η Απριλίου 2017

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Β. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αρ Μ ΣΟΕΛ 37221
Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.
μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα
Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

II. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2016

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την κλειόμενη χρήση από 01/01/2016 έως 31/12/2016, η οποία περιλαμβάνει τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρο 43α παρ. 3 άρθρο 107 παρ. 3 και άρθρο 136 παρ. 2).

A. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις & Επιδόσεις Περιόδου Αναφοράς

Στο 2016 η συνεχιζόμενη καθυστέρηση εκπλήρωσης των πάσης φύσεως υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου προς τον Ιδιωτικό Τομέα (επιστροφή Φ.Π.Α. μη πληρωμή τόκων καθυστέρησης επιστροφής Φ.Π.Α., πληρωμή επιχορηγήσεων, κ.λπ.), η οποία σε συνδυασμό με τις συνεχείς αλλαγές των φορολογικών και ασφαλιστικών νόμων καθώς και τους περιορισμούς στην κίνηση των κεφαλαίων, επηρέασαν αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα, απομακρύνοντας την προσπάθεια για την αύξηση των επενδύσεων και την δυνατότητα της αύξησης της απασχόλησης.

Επιπλέον οι Τράπεζες, κυρίως λόγω της αβεβαιότητας ως προς την επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, δεν ήταν σε θέση να χρηματοδοτήσουν την αγορά, ενώ παράλληλα προσέφεραν υψηλά επιτόκια χορηγήσεων και περίπου μηδενικά καταθέσεων, επιφέροντας σημαντική χρηματοοικονομική επιβάρυνση η οποία καθυστέρησε την επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας.

Να σημειωθεί ότι, η κατασκευή των μεγάλων οδικών έργων, στα οποία συμμετείχε και ο Όμιλός μας, συνέδραμε άμεσα στην οικονομία λόγω της τεράστιας εγχώριας προστιθέμενης αξίας, την αύξηση της απασχόλησης με χιλιάδες θέσεις εργασίας (μισθοί – ασφαλιστικές εισφορές).

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συνέχισε το επενδυτικό του πρόγραμμα κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα για εξοπλισμό εκτελέσεων των έργων, καθώς και στον τομέα βιομηχανικής παραγωγής μαγνησίας, καθώς η κεφαλαιακή του διάρθρωση παραμένει ικανοποιητική.

Ο Όμιλός μας, παρά τις υπάρχουσες δυσκολίες συνεχίζει την παρουσία του σε χώρες εκτός Ελλάδας, καθώς ένα σημαντικό μέρος του κύκλου εργασιών των κατασκευών, προέρχεται από χώρες της Ν.Α. Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Τα κυριότερα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του 2016 με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, έχουν ως εξής:

Ο κύκλος εργασιών προς τρίτους, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθε σε 952 εκατ. ευρώ, περίπου, έναντι 768 εκατ. ευρώ το 2015, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 24% κυρίως λόγω των αυξημένων εργασιών σε Ελλάδα.

Ο κύκλος εργασιών, ευρώ 952 εκατ., προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα ποσοστό 79%, από δραστηριότητες σε Βαλκανικές χώρες ποσοστό 4,7% και από δραστηριότητες σε χώρες της Μέσης Ανατολής ποσοστό 16% ενώ ποσοστό 0,3% αφορά Μάλτα, Λιβύη και Δ. Ευρώπη.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο υπογεγραμμένων συμβάσεων την 31.12.2016, ανέρχεται στο ποσό των 2.421 εκατ. ευρώ περίπου έναντι του ποσού των 2.668 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2015. Σημειώνεται ότι το 17% (8,8% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του ανεκτέλεστου υπολοίπου αφορά σε έργα που εκτελούνται στο εξωτερικό.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε 135,94 εκατ. ευρώ έναντι 52,22 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση σημαντικά αυξημένα. Παράλληλα, τα κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ανήλθαν σε 113,37 εκατ. ευρώ έναντι 25,28 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Το στοιχείο Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) ορίζεται ως το Μικτό κέρδος, μείον τα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης, μείον τα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, πλέον/μείον τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκτός των κονδυλίων των Συναλλαγματικών διαφορών πληρωμής και αποτίμησης, των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) παγίων, των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) αποθεμάτων, των Προβλέψεων, των Ανακτήσεων απομειώσεων (Απομειώσεων /Διαγραφών) απαιτήσεων και των Αποτελεσμάτων από συμμετοχές και χρεόγραφα, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Το στοιχείο «EBITDA» ορίζεται ως τα Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT), πλέον οι αποσβέσεις παγίων, μείον οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Η χρήση 2016 κατέλειπε κέρδη προ φόρου ύψους 51,91 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών προ φόρου 0,46 εκατ. ευρώ τη χρήση 2015.

Τα αποτελέσματα μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας διαμορφώθηκαν σε κέρδη 25,26 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιών 8,87 εκατ. ευρώ την προηγούμενη χρήση.

Η Καθαρή Δανειακή Θέση του Ομίλου ΤΕΡΝΑ (διαθέσιμα μείον δανειακές υποχρεώσεις) ανήλθε στις 31.12.2016 σε συν 250,26 εκατ. ευρώ έναντι μείον 6,97 εκατ. την 31.12.2015.

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου ανέρχεται στο ποσό των 138,76 εκατ. ευρώ, έναντι 68,11 εκατ. ευρώ την 31.12.2015.

Το Συνολικό Ενεργητικό του Ομίλου ανέρχεται σε 1.371 εκατ. ευρώ έναντι 1.182 εκατ. ευρώ την 31.12.2015.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ταμειακές ανάγκες του μετόχου της, προτείνει τη διανομή μερίσματος συνολικού ποσού 10 εκατ. ευρώ.

B. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2016

Τα σημαντικά γεγονότα του 2016 αναφέρονται κατωτέρω:

Καταβλήθηκε ολοσχερώς και ολοκληρώθηκε η αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας κατά 45.750 χιλ. ευρώ με έκδοση 122.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας €100 και τιμή διάθεσης €375.

Εντός του 2016 ο Όμιλος υπέγραψε νέες συμβάσεις κατασκευής έργων συνολικού ποσού 463 εκατ. Ευρώ περίπου.

Ο Όμιλος την 11.05.2016 υπέγραψε με το Ελληνικό Δημόσιο και τις εταιρείες Παραχωρήσεων των έργων α) «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση & Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Ιόνια Οδός από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια) & συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα» και β) «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση & Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος», συμφωνίες με τις οποίες οριστικοποιήθηκαν οι νέοι χρόνοι παραδόσεως, τα πρόσθετα έξοδα για την ολοκλήρωση των κατασκευών και η διευθέτηση των οικονομικών εκκρεμοτήτων, συνέπεια των οποίων προέκυψε η αύξηση του εργολαβικού τιμήματος κατά 210 εκατ. ευρώ.

Την 25η Ιουλίου 2016, το Ελληνικό Δημόσιο και η εταιρεία παραχώρησης ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ, στην οποία ο όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συμμετέχει με 17%, υπέγραψαν συμφωνία για την έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου «Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα - Κόρινθος – Πάτρα», για τα πρόσθετα έξοδα τα οποία θα απαιτηθούν για την αποκατάσταση των γεγονότων καθυστέρησης και τους νέους χρόνους της παράδοσης του έργου.

Ο Όμιλος υπέγραψε τον Ιανουάριο του 2016 με το Υπουργείο Δημοσίων Έργων του Ιράκ τη σύμβαση ανακατασκευής του Αυτοκινητοδρόμου Νο1 SECTION R7 NASIRIA – RUMAILA, συμβατικού αντικειμένου 90 εκατ. ευρώ περίπου.

Ο Όμιλος, σε κοινοπραξία με την εταιρεία RENCO SPA και ποσοστό συμμετοχής 50%, υπέγραψε την 21.04.2016 Σύμβαση για την εκτέλεση του έργου «Κατασκευή Μετρητικών σταθμών σε Ελλάδα και Αλβανία», με την εταιρεία TRANS ADRIATIC PIPELINE S.A. και το προς εκτέλεση αντικείμενο που αναλογεί στον Όμιλο ανέρχεται σε 130 εκατ. ευρώ.

Ο Όμιλος σε κοινοπραξία με την εταιρεία CGCE (Bahrain) και ποσοστό συμμετοχής 50%, υπέγραψε δύο Συμβάσεις για την εκτέλεση έργων υποδομής με το Υπουργείο Υποδομών του Μπαχρέιν συμβατικού αντικειμένου 55 εκατ. ευρώ περίπου.

Ο Όμιλος την 06/09/2016 υπέγραψε με την εταιρεία M.M. Makronisos Marina L.t.d. την Σύμβαση Κατασκευής του έργου «Ανάπτυξη της Μαρίνας στην Αγία Νάπα της Κύπρου» εκτιμώμενου προϋπολογισμού 86 εκατ. ευρώ.

Η Εταιρεία μας, καθώς και σχεδόν το σύνολο των Ελληνικών Κατασκευαστικών Εταιρειών όπως και σημαντικός αριθμός αλλοδαπών εταιρειών, ελέγχθηκαν αυτεπαγγέλτως από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΕΑ) αναφορικά με ενέργειες και πράξεις τους οι οποίες ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ότι οδηγούν σε παραβίαση των σχετικών κανόνων.

Στην συνέχεια η Εταιρεία μας, με βάση το άρθρο 25^α Ν. 3959/2011 αλλά και την υπ' αρ. 628/2016 απόφαση της Ολομέλειας της ΕΕΑ, και μετά από πολύ προβληματισμό υπέβαλε, για λόγους προφανούς εταιρικού συμφέροντος και προκειμένου να εφαρμοστούν οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 25^Α και 14 παρ. 2 περίπτωση ιδ (εε) του Νόμου 3959/2011 και της υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφασης της ΕΕΑ σχετικά με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις οριζοντίων συμπράξεων κατά παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αίτημα για υπαγωγή στις προβλεπόμενες διαδικασίες διευθέτησης διαφορών, δηλαδή σε διαδικασία συναινετικής επίλυσης όπως ήδη έχει σχετικά ενημερώσει η μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ το επενδυτικό κοινό¹.

Η διαδικασία διευθέτησης ευρίσκεται στο στάδιο έκδοσης της σχετικής αποφάσεως².

Με την υιοθέτηση του νέου προτύπου Δ.Π.Χ.Α.11 η ΗΡΩΝ II Α.Ε. ενσωματώνεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Στην παρούσα περίοδο, οι ζημίες μετά από φόρους οι οποίες ενσωματώθηκαν ανήλθαν σε 0,4 εκατ. ευρώ έναντι 11,3 εκατ. ευρώ το 2015.

¹ Δια από 17.10.2016 επιστολής της μητρικής της Εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ προς από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

² Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας το σύνολο των διαδικασιών διευθέτησης καλύπτεται από πλήρη εμπιστευτικότητα, ενώ οι συμμετέχοντες σε αυτό ομού μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, δεν δύναται να αποκαλύπτουν πληροφορίες αναφορικά με την υπόθεση και τα επί μέρους συστατικά στοιχεία αυτής. Συνεπώς είναι προφανής η δέσμευσή μας για την αναφορά οιονδήποτε λεπτομερειακών στοιχείων.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων και στην εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου (μαγνησία), μέσω των αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει. Η Διοίκηση εκτιμώντας ότι, η ζήτηση για προϊόντα μαγνησίας θα είναι υψηλή στα επόμενα χρόνια, έχει ήδη ξεκινήσει ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα συνολικού εκτιμώμενου ποσού 100 εκατ. ευρώ στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στο Μαντούδι Ευβοίας για την παραγωγή καυστικής μαγνησίας, διπύρης μαγνησίας (DBM), και προϊόντων υδροξειδίου του μαγνησίου ($Mg(OH)_2$) μέσω της θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

Από το ανωτέρω πρόγραμμα των επενδύσεων σε εξοπλισμό και νέες εγκαταστάσεις έως την 31/12/2016 έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις συνολικού ποσού 28 εκατ. ευρώ περίπου. Οι υπόλοιπες επενδύσεις για πάγιο εξοπλισμό, θα υλοποιηθούν εντός της επόμενης τριετίας.

Ο κύκλος εργασιών της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. διαμορφώθηκε σε 3,3 εκατ. ευρώ, έναντι 1,7 εκατ. ευρώ το 2015.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης 2016

Την 24/02/2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία μας η Εισήγηση Διευθέτησης από την ΕΕΑ. Ως ήδη αναλύθηκε, υπεβλήθη ανέκκλητη δήλωση για τη δέσμευση και την υπαγωγή στη Διαδικασία της Διευθέτησης Διαφορών. Περαιτέρω, επειδή κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει οριστικοποιηθεί το σύνολο των διαδικασιών διευθέτησης το οποίο ως προελέχθη καλύπτεται από πλήρη εμπιστευτικότητα, καθώς και ο ακριβής προσδιορισμός του ύψους της διαφοράς, η Εταιρεία και ο Όμιλος προχώρησαν σε αναγνώριση επαρκούς πρόβλεψης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016. Θεωρούμε ότι η σχετική επιβάρυνση, σύμφωνα με τα έως σήμερα γνωστά στοιχεία, δεν υπερβαίνει το ποσό των 19εκ.€.

Δ . Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια, στις τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας.

Για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων υφίσταται πρόγραμμα διαχείρισης το οποίο στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης, στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς και λοιπούς χρεώστες και πιστωτές, απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις και δάνεια.

Ακολούθως αναλύεται η επίπτωση των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από την μεταβολή της εύλογης αξίας των Επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση και ενδέχεται να επηρεάσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στην Ελλάδα, στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται κυρίως σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ.

Για την διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ομίλου φροντίζει ώστε η διαχείριση των διαθεσίμων του ομίλου να είναι καλυμμένη από κινδύνους μεταβολών στις ισοτιμίες. Επιπρόσθετα, φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα (BGN) ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντிகρίζονται μεταξύ τους.

Σε ότι αφορά τις συναλλαγές της εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ και ως εκ τούτου δεν προκύπτει τέτοιος κίνδυνος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Λόγω της περιορισμένης έκθεσης σε τέτοια χρηματοδότηση, ο Όμιλος δεν προβαίνει στην σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (Interest Rate Swaps) για την κάλυψη του επιτοκιακού κινδύνου.

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού και των χρηματοδοτικών μισθώσεων, που είχε ο Όμιλος κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης από τράπεζες, ήταν κυμαινόμενου επιτοκίου 99,3%. Το υπόλοιπο ήταν σταθερού επιτοκίου.

Λόγω της σύντομης διάρκειας των τοποθετήσεων των χρηματικών διαθεσίμων, αυτές είναι επί της ουσίας κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το σύνολο των απαιτήσεων από δάνεια προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι σταθερού επιτοκίου.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι συνομολογημένος στο τοπικό νόμισμα κάθε επιχείρησης του Ομίλου, κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 94% συνδεδεμένου με το euribor, και σταθερού κατά 6%. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, είτε ως κεφάλαια κίνησης, είτε για την χρηματοδότηση της κατασκευής των επενδύσεων του Ομίλου. Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται από τις εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων. Κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου προερχόμενο από το βραχυπρόθεσμο δανεισμό κυμαινόμενου επιτοκίου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο να προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος αποτυγχάνοντας να εξοφλήσει την σχετική υποχρέωση.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων αφορά είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο εσωτερικό και το εξωτερικό, είτε πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλες οικονομικές δυνατότητες. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές.

Η επιβράδυνση της Ελληνικής οικονομίας κατά το 2016 και οι λοιπές δυσμενείς εξελίξεις παρά το γεγονός ότι δεν μπορούν να εκτιμηθούν επακριβώς, δεν αναμένεται ότι τελικά θα επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων του Ομίλου.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι αξιόπιστες τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι.

Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η εταιρεία διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της εταιρείας.

Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα

Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, λειτούργησαν στο υπάρχον οικονομικό κλίμα με αποτέλεσμα την ασυνέπεια του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις υποχρεώσεις του.

Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη και δυσκολεύει την επιστροφή σε ευνοϊκό κλίμα, με αποτέλεσμα την εξασθένηση ακόμη περισσότερο της επενδυτικής δραστηριότητας.

Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο σε συνδυασμό με την μη τήρηση από πλευράς Δημοσίου διαφόρων προβλέψεων του Νόμου (π.χ. άρνηση καταβολής τόκων για καθυστερημένες επιστροφές Φ.Π.Α.), επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, κατ' ελάχιστον με το ποσό των τόκων, που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.

Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η δραστηριότητα του Ομίλου εκτίθεται στις τάσεις που επικρατούν στην κατασκευαστική αγορά και ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από την ύφεση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η οποία μπορεί να συνεχιστεί, μεταξύ άλλων, λόγω των γενικότερων οικονομικών συνθηκών. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων δεν είναι απαραίτητα ενδεικτικά των μελλοντικών εσόδων από τη δραστηριότητα του Ομίλου σε αυτόν τον τομέα. Παρόλο που τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των συμβάσεων αυτών αντιπροσωπεύουν εργασίες που θεωρούνται βέβαιες, δεν μπορεί να δοθεί καμία εγγύηση ότι δεν θα λάβουν χώρα ακυρώσεις ή προσαρμογή του αντικειμένου τους. Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων του Ομίλου μπορεί να υποστούν διακυμάνσεις που σχετίζονται με καθυστερήσεις έργων, εξωτερικών παραγόντων της αγοράς και οικονομικών παραγόντων που δεν ελέγχει ο Όμιλος.

Ε. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη

Παρά το γεγονός της υπάρχουσας οικονομικής κρίσης, οι προοπτικές διαγράφονται θετικές κυρίως λόγω της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Το 2016 υπήρξε χρονιά κατά την οποία ο Όμιλος συνέχισε την σταθερή του πορεία. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεχίζει προσεκτικά το επενδυτικό του πρόγραμμα, διατηρώντας ταυτόχρονα ικανή ρευστότητα.

Απευθύνουμε τις ευχαριστίες του Δ.Σ. στο Προσωπικό, τα Στελέχη και τους Συνεργάτες μας για την συμβολή τους.

Επίσης, ευχαριστούμε τους Πελάτες μας, τους Προμηθευτές μας και τις συνεργαζόμενες Τράπεζες και εσάς τους κ.κ. Μετόχους για την εμπιστοσύνη σας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα την παραπάνω Έκθεση Διαχείρισης για να υποβληθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2017
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Γεώργιος Περιστέρης
Πρόεδρος Δ.Σ.

III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ της 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2016)
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ την 24 Απριλίου 2017 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.terna.gr/>, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιημένα στον τύπο Στοιχεία και Πληροφορίες στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας και του Ομίλου αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της εταιρείας και του Ομίλου σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ενσώματα πάγια	6	106.444	74.349	75.057
Ασώματα πάγια	7	43.237	785	4.680
Υπεραξία		9.759	0	0
Επενδυτικά ακίνητα	8	2.512	1.889	1.596
Συμμετοχές σε θυγατρικές	4, 9	0	111.580	152.337
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες	4, 10	21.006	21.006	34.480
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	12	13.506	6.409	6.945
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	97.623	55.845	34.544
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	26	65.308	59.852	43.372
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		359.395	331.715	353.011
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	14	24.291	7.675	7.226
Εμπορικές απαιτήσεις	15	222.011	305.635	219.564
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	16	114.234	106.623	99.868
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	15	194.861	184.153	233.664
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		14.809	7.202	11.273
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς	11	0	0	15.174
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	12	0	0	18.827
Χρηματικά διαθέσιμα	17	441.587	322.967	140.260
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		1.011.793	934.255	745.856
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.371.188	1.265.970	1.098.867
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής				
Μετοχικό κεφάλαιο	18	52.210	52.210	40.010
Οφειλόμενο κεφάλαιο	18	0	0	45.750
Διαφορά υπέρ το άρτιο		69.376	69.376	35.922
Αποθεματικά	18	53.875	53.063	47.655
Κέρδη εις νέον		(54.299)	(17.788)	24.033
Σύνολο		121.162	156.861	193.370
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		17.599	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		138.761	156.861	193.370

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20	122.740	42.499	122.041	42.401
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	20	16.470	20.084	15.798	19.163
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	326.039	268.648	330.173	288.846
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	21	7.802	7.539	4.793	4.596
Λοιπές προβλέψεις	22	27.684	11.850	26.484	4.650
Επιχορηγήσεις	23	14.584	14.717	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	26	7.506	12.700	7.122	13.284
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		522.825	378.037	506.411	372.940
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	24	191.146	203.932	173.575	181.867
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	25	46.698	67.295	25.617	32.099
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	20	5.421	69.590	5.173	69.321
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	16	255.600	122.908	224.421	109.058
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	24	193.767	222.488	161.063	139.264
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		16.970	3.463	12.850	948
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		709.602	689.676	602.699	532.557
Σύνολο υποχρεώσεων		1.232.427	1.067.713	1.109.109	905.497
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		1.371.188	1.181.570	1.265.970	1.098.867

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

31ης Δεκεμβρίου 2016

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	1.1 – 31.12 2016	1.1 – 31.12 2015	1.1 – 31.12 2016	1.1 – 31.12 2015
Αποτελέσματα Χρήσεως					
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών	27	951.670	768.476	825.960	700.870
Κόστος πωλήσεων	28	(817.862)	(729.002)	(701.213)	(665.366)
Μικτό κέρδος		133.808	39.474	124.747	35.504
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	28	(20.915)	(18.642)	(15.315)	(13.808)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	28	(530)	(390)	(127)	(128)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	31	(54.626)	258	(109.405)	11.545
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	32	(5.427)	(8.970)	(5.260)	(10.493)
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση κοινοπραξιών με την μέθοδο της καθαρής θέσης	10	(397)	(11.265)	0	0
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		51.913	465	(5.360)	22.620
Φόρος εισοδήματος	26	(29.091)	(10.480)	(26.461)	(13.430)
Καθαρά Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		22.822	(10.015)	(31.821)	9.190
Διακοπείσες δραστηριότητες					
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0	0	0
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ)		22.822	(10.015)	(31.821)	9.190
Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα					
<i>α) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους</i>					
Αποτίμηση επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση	12,35	(2.374)	(1.455)	(536)	(1.455)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		4.352	1.252	1.827	439
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου		0	(14)	0	0
Αναταξινόμηση ζημιών απομείωσης διαθεσίμων προς πώληση	12,35	11.338	4.429	4.649	4.429
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	26	(1.149)	(301)	(536)	(305)
		12.167	3.911	5.404	3.108
<i>β) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που δεν μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους</i>					
Αναλογιστικά έσοδα/(έξοδα) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	21	26	(119)	4	(107)
Συμμετοχή στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα κοινοπραξιών	10	(15)	(3)	0	0
Καθαρά Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα		12.178	3.789	5.408	3.001
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		35.000	(6.226)	(26.413)	12.191

Καθαρά κέρδη/(ζημίες) αποδιδόμενα σε:Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από
συνεχιζόμενες δραστηριότητες

18

25.262

(8.868)

Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από
διακοπείς δραστηριότητες

0

0

Μη ελέγχουσες συμμετοχές από
συνεχιζόμενες δραστηριότητες

(2.440)

(1.147)

22.822**(10.015)****Συνολικά αποτελέσματα αποδιδόμενα σε:**Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από
συνεχιζόμενες δραστηριότητες

37.445

(5.079)

Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από
διακοπείς δραστηριότητες

0

0

Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες
δραστηριότητες

(2.445)

(1.147)

35.000**(6.226)****Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε Ευρώ):**

Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

18

50,9897

(22,1648)

αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής

Από διακοπείς δραστηριότητες αποδιδόμενα
στους ιδιοκτήτες της μητρικής

0

0

Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών:

Βασικός

18

495.433

400.100

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

31η Δεκεμβρίου 2016

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1 – 31.12 2016	1.1 – 31.12 2015	1.1 – 31.12 2016	1.1 – 31.12 2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη χρήσεως προ φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		51.913	465	(5.360)	22.620
<i>Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες</i>					
Αποσβέσεις	6,7,28,31	22.624	27.041	10.957	15.821
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	23,31	(59)	(93)	0	0
Απομειώσεις		21.876	(9.018)	70.287	(3.487)
Διαγραφές υποχρεώσεων	31	(1.267)	0	(795)	0
Προβλέψεις		18.274	1.338	23.487	4.710
Τόκοι και συναφή έσοδα	32	(5.906)	(3.398)	(4.615)	(3.534)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	32	11.640	22.676	9.982	23.137
Αποτελέσματα από συγγενείς και κοινοπραξίες	10	397	11.265	0	0
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα	31	19.729	10.631	21.009	2.417
Αποτελέσματα από πάγια και επενδυτικά ακίνητα		1.240	(152)	786	(296)
Συναλλαγματικές διαφορές		273	(11.679)	135	(6.416)
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		140.732	49.076	125.873	54.972
(Αύξηση)/Μείωση σε:					
Αποθέματα		(3.618)	(3.093)	(372)	1.412
Εμπορικές απαιτήσεις		48.338	(9.758)	(97.138)	16.184
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις		2.830	(72.200)	3.597	(105.456)
Αύξηση/(Μείωση) σε:					
Προμηθευτές		(13.831)	2.741	(8.787)	12.110
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		112.345	49.815	141.608	31.244
Είσπραξη επιχορηγήσεων	23	0	0	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις		44.314	100.202	37.801	136.118
Πληρωμές φόρου εισοδήματος		(44.610)	(31.953)	(33.657)	(31.922)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		286.500	84.830	168.925	114.662
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Προσθήκες πάγιων στοιχείων		(16.804)	(9.739)	(11.945)	(2.695)
Πωλήσεις πάγιων στοιχείων		1.047	524	851	553
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		644	1.352	361	1.558
Αγορές συμμετοχών και χρεογράφων	11,12,38	(275)	(55.554)	0	(55.554)
Πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων		15.671	18.834	15.671	18.834
Χορηγήσεις χρηματικών διευκολύνσεων και λοιπών διαιτηρικών δανείων σε τρίτους		(51.119)	(3.080)	(18.616)	(4.078)
Εισπράξεις από αποπληρωμές χρηματικών διευκολύνσεων και λοιπών διαιτηρικών δανείων σε τρίτους		621	222	621	3.212
Αρχικά χρηματικά διαθέσιμα επιχειρήσεων που εξαγοράστηκαν ή μεταβλήθηκε το αναλογικό ποσοστό ενσωμάτωσης		0	(698)	0	(698)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(50.215)	(48.139)	(13.057)	(38.868)

Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Μεταβολή μετοχικού κεφαλαίου		45.654	0	45.654	0
Πληρωμές για αύξηση συμμετοχών σε θυγατρικές χωρίς μεταβολή ελέγχου	38	0	0	(1.920)	(12.030)
Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων		(20.396)	14.308	(6.717)	9.036
Εισπράξεις από εκδοθέντα/αναληφθέντα μακροπρόθεσμα δάνεια	20	20.040	20.004	20.000	20.000
Αποπληρωμές μακροπροθέσμων δανείων		(3.636)	(21.807)	(3.636)	(24.797)
Αποπληρωμές υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	20	(4.983)	(9.872)	(4.745)	(9.634)
Πληρωμές μερισμάτων		(12.000)	(8.000)	(12.000)	(8.000)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα πληρωθέντα		(12.802)	(21.421)	(10.319)	(22.144)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		11.877	(26.788)	26.317	(47.569)
Επίδραση μεταβολών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		926	6.318	522	5.895
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων		249.088	16.221	182.707	34.120
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου		192.499	176.278	140.260	106.140
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου		441.587	192.499	322.967	140.260

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ**ΤΕΡΝΑ Α. Ε.****31ης Δεκεμβρίου 2016**

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	40.010	45.750	35.922	47.655	24.033	193.370
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	5.408	(31.821)	(26.413)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	12.200	(45.750)	33.454	0	0	(96)
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	(10.000)
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	0	0	0
Μεταβολή ποσοστού ενσωμάτωσης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	0	0
31^η Δεκεμβρίου 2016	52.210	0	69.376	53.063	(17.788)	156.861

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2015	40.010	0	35.922	42.566	26.949	145.447
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	3.001	9.190	12.191
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	45.750	0	0	0	45.750
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	(10.000)
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	2.088	(2.088)	0
Μεταβολή ποσοστού ενσωμάτωσης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	(18)	(18)
31^η Δεκεμβρίου 2015	40.010	45.750	35.922	47.655	24.033	193.370

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ**ΤΕΡΝΑ ΟΜΙΛΟΣ****31η Δεκεμβρίου 2016**

(Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	40.010	45.750	35.922	41.933	(69.802)	93.813	20.044	113.857
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	12.183	25.262	37.445	(2.445)	35.000
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	12.200	(45.750)	33.454	0	0	(96)	0	(96)
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	(10.000)	0	(10.000)
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	(241)	241	0	0	0
31η Δεκεμβρίου 2016	52.210	0	69.376	53.875	(54.299)	121.162	17.599	138.761
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Οφειλόμενο κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2015	40.010	0	35.922	35.860	(48.632)	63.160	19.161	82.321
Συνολικά αποτελέσματα περιόδου	0	0	0	3.795	(8.874)	(5.079)	(1.147)	(6.226)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	45.750	0	0	0	45.750	0	45.750
Διανομή μερισμάτων	0	0	0	0	(10.000)	(10.000)	2.030	(7.970)
Σχηματισμός/(Διανομή) αποθεματικών/Μεταφορές	0	0	0	2.278	(2.278)	0	0	0
Μεταβολή ποσοστού ενσωματωμένης κοινής επιχείρησης	0	0	0	0	(18)	(18)	0	(18)
31η Δεκεμβρίου 2015	40.010	45.750	35.922	41.933	(69.802)	93.813	20.044	113.857

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η «Εταιρεία», ή η «ΤΕΡΝΑ»), όπως μετονομάσθηκε η εταιρεία ΛΙΘΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την από 6.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της η οποία δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14207/30.12.2008 ΦΕΚ (τ. ΑΕ & ΕΠΕ), είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών με Αρ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08). Η διάρκειά της έχει οριστεί σε ενενήντα (90) έτη.

Την 23.12.2008 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση του τμήματος των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 28.388.000,00 ευρώ το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 28.910.000,00 διαιρούμενο σε 289.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.

Την 28.06.2013 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΗΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 11.100.000 ευρώ, το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 40.010.000,00 διαιρούμενο σε 400.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.

Με την από 23.12.2015 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δώδεκα εκατομμυρίων διακοσίων (12.200.000) Ευρώ, με την έκδοση εκατόν είκοσι δύο χιλιάδων (122.000) νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας εκατό (100) Ευρώ εκάστης και με τιμή διάθεσης τριακοσίων εβδομήντα πέντε (375) Ευρώ ανά μετοχή, ήτοι συνολικά προς άντληση κεφάλαια σαράντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες Ευρώ (45.750.000 €). Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας της μετοχής και της τιμής διαθέσεως ήχθη σε πίστωση του λογαριασμού «Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο».

Ο βασικός κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι ο κατασκευαστικός. Η ΤΕΡΝΑ είναι κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου 7ης τάξεως και η κύρια δραστηριότητα της είναι η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών. Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες κάτοχοι πτυχίου 7ης τάξεως αναλαμβάνουν δημόσια έργα συμβατικού αρχικού τιμήματος άνω των ευρώ 35 εκατ. Το ανώτερο όριο προϋπολογισμού των έργων που επιτρέπεται να αναλάβει αυτοτελώς είναι απεριόριστο. Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου έχουν πλέον επεκταθεί εκτός Ελλάδος, στα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή.

Επίσης, η ΤΕΡΝΑ κατέχει και εκμεταλλεύεται λατομείο και εμπορεύεται και τροφοδοτεί τον κατασκευαστικό της κλάδο με αδρανή υλικά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων και στην εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου (μαγνησία), μέσω των αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει. Η Διοίκηση εκτιμώντας ότι, η ζήτηση για προϊόντα μαγνησίας θα είναι υψηλή στα επόμενα χρόνια, έχει ήδη ξεκινήσει ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα συνολικού εκτιμώμενου ποσού 100 εκατ. ευρώ στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στο Μαντούδι Ευβοίας για την παραγωγή καυστικής μαγνησίας, διπύρης μαγνησίας (DBM), και προϊόντων υδροξειδίου του μαγνησίου (Mg(OH)₂) μέσω της θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

Από το ανωτέρω πρόγραμμα των επενδύσεων σε εξοπλισμό και νέες εγκαταστάσεις έως την 31/12/2016 έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις συνολικού ποσού 28 εκατ. ευρώ περίπου. Οι υπόλοιπες επενδύσεις για πάγιο εξοπλισμό, θα υλοποιηθούν εντός της επόμενης τριετίας.

Περαιτέρω, ο Όμιλος, μέσω της συμμετοχής στην ΗΡΩΝ II ΒΟΙΩΤΙΑΣ, συνεχίζει τις δραστηριότητές του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές πηγές.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, η οποία κατά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού κατείχε ποσοστό 100,00 % του μετοχικού της κεφαλαίου.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

α) Βάση Κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα, τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τις διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις και τις επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Επίσης ορισμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια κατά την ημερομηνία μετάβασης (1η Ιανουαρίου 2004) στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ».

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις ατομικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας και του Ομίλου της και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β) Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις προτύπων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2016.

Συνεπώς, από την 1 Ιανουαρίου 2016 ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν συγκεκριμένες τροποποιήσεις προτύπων ως εξής:

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για τη χρήση 2016

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2015. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησής.

ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η σύμβαση εξυπηρέτησης που περιλαμβάνει αμοιβή, μπορεί να αποτελέσει συνεχιζόμενη συμμετοχή σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που έχει αποαναγνωριστεί. Αυτό επηρεάζει τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το πρότυπο. Επίσης, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τον συμψηφισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργούς αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται με βάση το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι με βάση τη χώρα που υπάρχει η υποχρέωση. Όταν δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στη ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στη έκθεση Διαχείρισης). Διευκρινίζεται επίσης ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να είναι στη διάθεση των χρηστών με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Εάν οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) –Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης

Στις 18 Δεκεμβρίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Σεπτεμβρίου 2016 με ημερομηνία εφαρμογής 1 Ιανουαρίου 2016.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» -Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποσαφηνίζουν ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 (Τροποποιήσεις)- Διευκρινήσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η χρήση μεθόδων βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για τον υπολογισμό των αποσβέσεων ενός περιουσιακού στοιχείου και ότι τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 (Τροποποιήσεις)- Γεωργία: Διαρκή Φυτά

Οι τροποποιήσεις φέρνουν τα διαρκή φυτά (bearer plants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015.

ΔΛΠ 27 (Τροποποίηση) «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»-Μέθοδος της Καθαρής Θέσης στις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 27 την οποία εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπει σε μία οντότητα να χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεων της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό συνιστά επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015.

ΔΠΧΑ 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» -Λογιστικός χειρισμός της απόκτησης μεριδίου σε μια από κοινού δραστηριότητα

Η τροποποίηση απαιτεί από έναν επενδυτή να εφαρμόσει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση η οποία αποτελεί «επιχείρηση». Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση για οικονομικές καταστάσεις που αρχίζουν μετά την 1η Ιανουαρίου 2016

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 14 «Ρυθμιζόμενοι Αναβαλλόμενοι Λογαριασμοί»

Στις 30 Ιανουαρίου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο σκοπός του οποίου είναι να προσδιορίσει τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τα υπόλοιπα των «Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες, σε τιμή ή ποσοστό που υπόκειται σε ειδική ρύθμιση από το κράτος.

Το ΔΠΧΑ 14 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα η οποία υιοθετεί για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ να συνεχίσει να λογιστικοποιεί, με μικρές αλλαγές, τα υπόλοιπα των «μεταβατικών λογαριασμών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων» σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα, τόσο κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ όσο και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις. Τα υπόλοιπα και οι κινήσεις αυτών των λογαριασμών παρουσιάζονται χωριστά στις καταστάσεις οικονομικής θέσης, αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων ενώ συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις απαιτούνται. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν προβλέπεται να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή οριστικού προτύπου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

ΔΛΠ 7 (Τροποποίηση) «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων»

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2017 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρεία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών, τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές, τις μεταβολές της εύλογης αξίας και λοιπές μεταβολές.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές»

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε ότι:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2017 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης ή οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στεγάζονται σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια που μπορεί να προκύψει όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν από τις νέες ασφαλιστικές συμβάσεις.
- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (Διευκρινίσεις)

Τον Απρίλιο του 2016, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρεία και ο Όμιλος θα εξετάσουν την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

γ) Χρήση Εκτιμήσεων

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και αξιολογικές κρίσεις προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη γεγονότων και συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανakλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

i) *Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμφωνίες κατασκευής ακινήτων* : Όταν το αποτέλεσμα μιας κατασκευαστικής σύμβασης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τα έσοδα και τα έξοδά της αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής της. Ο Όμιλος, για την αναγνώριση των εσόδων αυτών, χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης με βάση το ΔΛΠ 11. Με βάση αυτή την μέθοδο το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία Κατάστασης οικονομικής θέσης συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος των έργων προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό ολοκλήρωσής τους. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων/επανεκτιμήσεων του συνολικού προϋπολογιζόμενου κόστους των έργων και του συνολικού συμβατικού τιμήματος (αναγνώριση μη προσδιορισμένων υπερσυμβατικών εργασιών), καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.

Το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος προκύπτει κατόπιν εκτιμητικών διαδικασιών και επανεκτιμάται και αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού.

ii) *Αποσβέσεις παγίων* : Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και ασώματων παγίων με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους.

iii) *Αναπροσαρμογή αξίας επενδυτικών ακινήτων* : Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.

iv) *Αποτίμηση αποθεμάτων* : Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων .

v) *Απομειώσεις αξίας περιουσιακών στοιχείων και αναστροφές τους* : Ο Όμιλος προβαίνει σε αξιολόγηση των τεχνολογικών, θεσμικών και οικονομικών εξελίξεων ερευνώντας για ενδείξεις απομείωσης των πάσης φύσεως περιουσιακών της στοιχείων (παγίων, εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων κτλ) καθώς και αναστροφής τους.

vi) *Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού*: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 19, προβαίνει σε εκτιμήσεις των παραδοχών βάσει των οποίων υπολογίζεται αναλογιστικά η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού.

vii) *Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος*: Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 12, αναγνωρίζει φόρο εισοδήματος, τρέχοντα και αναβαλλόμενο. Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει επίσης πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα αντίστοιχα ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

viii) *Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος*: Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεων του για αποξήλωση του τεχνικού εξοπλισμού και παραγωγικών εγκαταστάσεων και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος αντανακλά την παρούσα αξία (βάση του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου) της, κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων, υποχρέωσης αποκατάστασης μειωμένης με την εκτιμωμένη ανακτήσιμη αξία των υλικών που εκτιμάται ότι θα αποξηλωθούν και θα πωληθούν.

ix) *Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων*:

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων.

δ) Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα:

Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την υλοποίηση των προβλέψεων του προγράμματος (φορολογικά – ασφαλιστικά) που συμφωνήθηκαν με τους Δανειστές, λειτούργησαν αρνητικά στο υπάρχον οικονομικό κλίμα με αποτέλεσμα την ασυνέπεια του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις υποχρεώσεις του.

Η μη άρση των ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, έχει αντίκτυπο στις διεθνείς συναλλαγές αφού η δυσκολία της αποπληρωμής των συμβατικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές και πιστωτές επιφέρει πρόσθετα κόστη.

Η πλήρης αποτύπωση των συνεπειών των ανωτέρω συνθηκών αβεβαιότητας και καθυστέρησης των αποπληρωμών των υποχρεώσεων του Δημοσίου και του ευρύτερου τομέα προς τον Όμιλο, επηρεάζουν αρνητικά την ταμειακή ρευστότητα και τα αποτελέσματα του Ομίλου, σε βαθμό που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.

Παρά την ύπαρξη κινδύνων που σχετίζονται κυρίως με την ανάκτηση των μελλοντικών ωφελειών των περιουσιακών στοιχείων και την επαρκή ταμειακή ρευστότητα, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται κανονικά. Στα πλαίσια αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου. Σκοπός της Διοίκησης του Ομίλου είναι η άμεση ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για κάθε σημαντική επίδραση που οι διαμορφούμενες συνθήκες ενδέχεται να επιφέρουν.

3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

α) Βάση Ενοποίησης

Οι συνημμένες ετήσιες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ ΑΕ και των θυγατρικών της.

Οι θυγατρικές είναι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έχει τον έλεγχο επί των εργασιών τους και έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης. Ο Όμιλος θεωρείται ότι έχει τον έλεγχο σε μια θυγατρική όταν έχει δικαιώματα που του παρέχουν την τρέχουσα ικανότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες, δηλαδή τις δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις της θυγατρικής.

Η εξουσία απορρέει από τα δικαιώματα. Ορισμένες φορές η εκτίμηση της εξουσίας είναι απλή, όπως όταν η εξουσία επί μιας εκδότριας αποκτάται απευθείας και αποκλειστικά από τα δικαιώματα ψήφου που παρέχονται από συμμετοχικούς τίτλους, όπως μετοχές, και μπορεί να εκτιμηθεί με την εξέταση των δικαιωμάτων ψήφου από τις συμμετοχές αυτές. Σε άλλες περιπτώσεις η εκτίμηση είναι πιο πολύπλοκη και απαιτεί την εξέταση περισσότερων από έναν παραγόντων, για παράδειγμα, όταν η εξουσία απορρέει από μια ή περισσότερες συμβατικές ρυθμίσεις. Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά άσκηση ελέγχου σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημέρα παύσης του ελέγχου αυτού. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

β) Κοινές επιχειρήσεις

Πρόκειται για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations) οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΠΧΑ. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή των θυγατρικών της.

γ) Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές του Ομίλου σε Κοινοπραξίες, στην περίπτωση που υπάρχει από κοινού έλεγχος, ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η οποία προβλέπει την απεικόνιση της συμμετοχής στο κόστος, πλέον της αναλογίας στην κοινοπραξία της συμμετοχής στη μεταβολή των Ιδίων Κεφαλαίων, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών. Ως εκ τούτου τα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και συνολικά έσοδα δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού έλεγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

δ) Συμμετοχές σε Συγγενείς

Πρόκειται περί επιχειρήσεων στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή, ωστόσο δεν είναι θυγατρικές ή κοινοπραξίες. Οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις απεικονίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στα ίδια κεφάλαια μετά την αρχική ημερομηνία κτήσεως, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών. Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει την αναλογία του Ομίλου στα συνολικά έσοδα των συγγενών επιχειρήσεων. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές μιας Συγγενούς ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

ε) Επενδύσεις και λοιπά (πρωτογενή) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εμπίπτουν και ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 ταξινομούνται ανάλογα με την φύση και τα χαρακτηριστικά τους σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες:

- I. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση,
- II. Απαιτήσεις και δάνεια,
- III. Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων και
- IV. Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως που αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία πλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, των άμεσων δαπανών απόκτησης, συναλλαγής.

Η κατηγοριοποίηση των ανωτέρω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται με την αρχική αναγνώριση και όπου επιτρέπεται επανεξετάζεται και αναθεωρείται περιοδικά.

(i) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (πρωτογενή) που δεν μπορούν να ταξινομηθούν σε καμιά από τις ανωτέρω κατηγορίες χαρακτηρίζονται και ταξινομούνται σαν επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης συνολικών εσόδων. Κατά την πώληση ή την διαγραφή ή την απομείωση της επένδυσης τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές, περιλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη.

(ii) Απαιτήσεις και δάνεια

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια που δημιουργούνται από τη δραστηριότητα του Ομίλου (και που είναι εκτός των συνήθων πιστωτικών ορίων), αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

(iii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των καθαρών κερδών

Αφορά το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και περιλαμβάνει επενδύσεις που αποκτήθηκαν με σκοπό την ρευστοποίηση τους στο άμεσο μέλλον. Κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση των συγκεκριμένων στοιχείων καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη της χρήσης.

(iv) Επενδύσεις διακρατούμενες έως την λήξη τους

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία (πρωτογενή) με προσδιοριζόμενες ροές και προκαθορισμένη λήξη κατηγοριοποιούνται σαν διακρατούμενα έως την λήξη, όταν η εταιρεία έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη. Επενδύσεις οι οποίες διακρατούνται για αόριστο ή με προκαθορισμένο διάστημα δεν μπορούν να ταξινομηθούν στην κατηγορία αυτή. Οι διακρατούμενες έως την λήξη επενδύσεις αποτιμώνται, μετά την αρχική καταχώρηση, στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη χρήσης όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος. Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση σχετικές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, με αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

στ) Χρηματοοικονομικά προϊόντα και Διαχείριση Κινδύνου

Τα πρωτογενή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Κατάστασης οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν διαθέσιμα, απαιτήσεις, συμμετοχές, τραπεζικό δανεισμό και λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι λογιστικές αρχές αναγνώρισης και αποτίμησης των στοιχείων αυτών αναφέρονται στις αντίστοιχες λογιστικές αρχές οι οποίες παρουσιάζονται σε αυτή τη Σημείωση. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις ή στοιχεία των Ιδίων κεφαλαίων βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν.

Τόκοι, μερίσματα, κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, αναγνωρίζονται ως έξοδα ή έσοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια. Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα συμψηφίζονται όταν η Εταιρεία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, έχει το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση (μεταξύ τους) ή να ανακτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να συμψηφίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις και ειδικότερα:

(i) Κίνδυνος επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου είναι κυρίως σε Ευρώ και υπόκειται σε κυμαινόμενα και σταθερά επιτόκια. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων ορισμένων σημαντικών δανειακών του υποχρεώσεων. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί την εξέλιξη της διακύμανσης των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση του κινδύνου.

(ii) Εύλογη Αξία

Τα ποσά που εμφανίζονται στις συνημμένες Καταστάσεις οικονομικής θέσης για τα διαθέσιμα, τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και τις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα τους. Η εύλογη αξία των τραπεζικών βραχυπρόθεσμων δανείων δε διαφοροποιείται από τη λογιστική τους αξία λόγω της χρήσης μεταβλητών επιτοκίων.

(iii) Συγκέντρωση Πιστωτικού Κινδύνου

Σημαντικό μέρος των εμπορικών απαιτήσεων αφορούν εν γένει υπηρεσίες σε φορείς του Δημοσίου τομέα σε σχέση με τους οποίους δεν υφίστανται πιστωτικοί κίνδυνοι με την έννοια του όρου. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές. Η πολιτική του Ομίλου είναι να επιδιώκει συνεργασία με πελάτες ικανοποιητικής πιστοληπτικής ικανότητας ενώ σταθερός στόχος είναι η διευθέτηση των όποιων διαφορών προκύπτουν στα πλαίσια φιλικού διακανονισμού. Επιπρόσθετα, η συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου είναι περιορισμένη λόγω της μεγάλης διασποράς των πελατών.

(iv) Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος δεν έχει συνάψει συμβόλαια για την αντιστάθμιση κινδύνου αγοράς, που προκύπτει από την έκθεσή της σε διακυμάνσεις των τιμών των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί στη παραγωγική διαδικασία.

ζ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης και μετατροπή ξένων νομισμάτων

Το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Ομίλου και των Ελληνικών θυγατρικών του είναι το Ευρώ. Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού που είναι εκφρασμένα σε άλλα νομίσματα προσαρμόζονται ώστε να αντανakλούν τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την αποτίμηση τέλους χρήσεως νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα απεικονίζονται στα καθαρά κέρδη. Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές απεικονίζονται επίσης στα καθαρά κέρδη.

Το νόμισμα λειτουργίας των ξένων θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας όπου λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλοι οι λογαριασμοί των Καταστάσεων οικονομικής θέσης των θυγατρικών μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την συναλλαγματική ισοτιμία σε ισχύ την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση την μέση σταθμική ισοτιμία που επικρατούσε κατά την διάρκεια του έτους. Οι προκύπτουσες ως ανωτέρω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση ή διάθεση θυγατρικών εξωτερικού οι σωρευμένες ως άνω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα καθαρά κέρδη.

η) Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αποτελούνται από δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων, κόστος αγοράς λογισμικού και από εξαγορασθέντα δικαιώματα (π.χ. μεταλλειοκτησίες και κατασκευαστικές συμβάσεις, αναγνωριζόμενα κατά την εξαγορά σε εύλογη αξία).

Επίσης, οι ασώματες ακινητοποιήσεις περιλαμβάνουν τα δικαιώματα που αποκτώνται βάσει συμβάσεων παραχώρησης από το δημόσιο και ειδικότερα αυτά που αφορούν στη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία σταθμών αυτοκινήτων και τα οποία αναγνωρίζονται σε εύλογη αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει του κόστους κατασκευής πλέον περιθωρίου κατασκευαστικού κέρδους.

Οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης λατομείων των μεταλλείων λογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου κατά τη διάρκεια του συμβατικού δικαιώματος εκμετάλλευσης των λατομείων (20-50 έτη) και εντός της περιόδου παραγωγικής χρήσης αυτού, ενώ η απόσβεση του λογισμικού λογίζεται βάσει της σταθερής μεθόδου και εντός περιόδου τριών ετών. Η απόσβεση του εξαγορασθέντος δικαιώματος κατασκευαστικών συμβάσεων αποσβένεται βάσει του ρυθμού εκτέλεσης των σχετικών έργων.

θ) Ενσώματα Πάγια

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο Όμιλος προέβη στην αποτίμηση σε εύλογη αξία συγκεκριμένων γηπέδων, κτιρίων, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων κατά την 1^η Ιανουαρίου 2004 και οι εύλογες αυτές αξίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ. Η υπεραξία που προέκυψε αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέο. Τα υπόλοιπα γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα και μεταφορικά μέσα και τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων εφόσον αυτές προσauξάνουν την ωφέλιμη ζωή, αυξάνουν το επίπεδο παραγωγής ή βελτιώνουν την αποδοτικότητα των αντίστοιχων παγίων.

Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

ι) Αποσβέσεις ενσώματων παγίων

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται βάσει της σταθερής μεθόδου με συντελεστές οι οποίοι προσεγγίζουν τις σχετικές ωφέλιμες ζωές των σχετικών παγίων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίου κυμαίνεται μεταξύ:

Κατηγορία Παγίου	Έτη
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	8-30
Μηχανήματα και Τεχνικές Εγκατ/σεις	3-36
Μεταφορικά Μέσα	5-24
Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	3-12

Ειδικά για τα μηχανήματα που αφορούν στην εξόρυξη λευκόλιθου η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή είναι 50 έτη.

ια) Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων

Οι λογιστικές αξίες των μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού εκτός της υπεραξίας και των ασώματων ακινητοποιήσεων με απεριόριστη διάρκεια ζωής, ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη απομείωσή του καταχωρείται στα καθαρά κέρδη. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως.

Εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να αναγνωριστούν ξεχωριστά.

Αντιλογισμός απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο στα καθαρά κέρδη.

ιβ) Επενδυτικά ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι αυτές που κατέχονται με σκοπό την απόκτηση μισθωμάτων ή υπεραξίας και αποτιμώνται στην εύλογη αξία η οποία βασίζεται στην αγοραία αξία, δηλαδή στο εκτιμώμενο ποσό που τα ακίνητα θα μπορούσαν να πουληθούν, κατά την ημερομηνία της εκτίμησης, σε μια κανονική συναλλαγή. Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία.

Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συμπεριλαμβάνονται στα καθαρά κέρδη στην περίοδο/χρήση κατά την οποία προκύπτουν. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων, την παραγωγική τους δυναμικότητα, ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.

Τα επενδυτικά ακίνητα διαγράφονται από την Κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την πώλησή τους. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την πώληση ενός ακινήτου, αφού αφαιρεθεί η εύλογη αξία του, περιλαμβάνεται στα καθαρά κέρδη της χρήσης εντός της οποίας πουλήθηκε.

Τα επενδυτικά ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται παρακολουθούνται, όπως και τα ολοκληρωμένα, στην εύλογη αξία.

ιγ) Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν κατασκευαζόμενα ή ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση, εξορυχθέντα αδρανή υλικά λατομείου και μεταλλεύματα, υλικά κατασκευών, ανταλλακτικά και πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-ετοιμών και των ετοιμών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Το κόστος των ετοιμών και ημι-ετοιμών περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στη τρέχουσα θέση, κατάσταση, και φάση επεξεργασίας και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα την αγορά υλικών.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοιμών προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης.

Πρόβλεψη για απαξίωση διενεργείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

ιδ) Λογαριασμοί απαιτήσεων

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις λογίζονται στην ονομαστική τους αξία μειωμένη κατά τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, ενώ οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη, πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις.

Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.

ιε) Χρηματικά Διαθέσιμα

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

ιστ) Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Όλες οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, που είναι η πραγματική αξία της ληφθείσας αντιπαροχής μειωμένης κατά τις τυχόν δαπάνες έκδοσης που σχετίζονται με το δάνειο. Μετά την αρχική καταχώρηση, τα έντοκα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημιές καταχωρούνται στο καθαρό κέρδος ή ζημιά όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Οι τόκοι των δανείων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου.

Σημειώνουμε ότι οι τόκοι των δανείων που σχετίζονται με την κατασκευή παγίων και αποθεμάτων, των οποίων η κατασκευή απαιτεί σημαντικό χρονικό διάστημα, προσαυξάνουν την αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων, βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ 23. Η κεφαλαιοποίηση των τόκων διακόπτεται όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται.

ιζ) Προβλέψεις για Αποζημίωση Προσωπικού λόγω Συνταξιοδότησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2112/20 ο Όμιλος καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση συνταξιοδότησης υπολογίζονται στη προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν σωρευθεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης εργασιακής ζωής.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τις οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές και καθορίζονται χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Projected Unit Method).

Τα καθαρά κόστη συνταξιοδότησης της περιόδου συμπεριλαμβάνονται στα συνολικά αποτελέσματα της χρήσης και αποτελούνται από τη παρούσα αξία των παροχών που έγιναν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια του έτους, τους τόκους επί της υποχρέωσης παροχών, το κόστος προγενέστερης υπηρεσίας, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και όποια άλλα πρόσθετα συνταξιοδοτικά κόστη. Οι υποχρεώσεις για παροχές συνταξιοδότησης δεν χρηματοδοτούνται. Κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 (ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ και σύνταξης του Ισολογισμού ενάρξεως) ο Όμιλος κάνοντας χρήση των εξαιρέσεων που προβλέπει το ΔΠΧΑ 1, για την πρώτη χρήση εφαρμογής των ΔΠΧΑ αναγνώρισε το σύνολο των κατά την 1 Ιανουαρίου 2004 σωρευμένων αναλογιστικών ζημιών. Όμως, αρχής γενομένης από τη χρήση 2013, κατ'εφαρμογή του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές καταχωρούνται άμεσα ως έσοδο ή έξοδο στα μη ανακυκλούμενα λοιπά συνολικά αποτελέσματα. Τα κόστη προϋπηρεσίας εφόσον μεταβληθούν εντός της χρήσης καταχωρούνται στα αποτελέσματά της.

ιη) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Το προσωπικό της Ομίλου καλύπτεται από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος το μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από τον Όμιλο. Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους εργαζομένους. Κατά συνέπεια ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα.

ιθ) Χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στον Όμιλο ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στη παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται απευθείας στα καθαρά κέρδη. Τα κεφαλαιοποιηθέντα, μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια αποσβένονται με την ευθεία μέθοδο κατά την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου.

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως ένα έξοδο στα καθαρά κέρδη σε σταθερή βάση κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

κ) Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων με ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με δαπάνη, αναγνωρίζεται σαν έσοδο στη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει.

κα) Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα προγενέστερων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή της μέσω εκροής πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν την παρούσα αξία του εξόδου που αναμένεται να χρειαστεί για την τακτοποίηση της υποχρέωσης. Αν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις υπολογίζονται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές με έναν συντελεστή προ φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος, και όπου κρίνεται απαραίτητο, τους κινδύνους που σχετίζονται συγκεκριμένα με την υποχρέωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός εάν η πιθανότητα μιας εκροής πόρων που περιλαμβάνουν οικονομικά οφέλη είναι μικρή.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται όταν είναι πιθανή μια εισροή οικονομικών ωφελειών.

κβ) Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου.

(i) Έσοδα από κατασκευαστικές δραστηριότητες

Οι κατασκευαστικές θυγατρικές και κοινοπραξίες αναγνωρίζουν τα έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από κατασκευαστική δραστηριότητα

λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης του κόστους του έργου (percentage-of-completion method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια».

Με βάση τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, τα έσοδα κατασκευών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων, συγκρίνονται με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος του έργου, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό του έργου που έχει ολοκληρωθεί.

Το ανωτέρω ποσοστό εφαρμόζεται επί του συνολικού αναθεωρημένου συμβατικού τιμήματος, προκειμένου να προσδιοριστούν τα σωρευμένα έσοδα του έργου με βάση τα οποία αναπροσαρμόζονται τα τιμολογηθέντα έσοδα. Οι σωρευτικές επιδράσεις των αναθεωρήσεων του συνολικού εκτιμώμενου κατασκευαστικού κόστους και του συνολικού συμβατικού τιμήματος, καταχωρούνται στις χρήσεις κατά τις οποίες προκύπτουν οι σχετικές αναθεωρήσεις.

Στις περιπτώσεις συμβολαίων για τα οποία προβλέπεται ότι το συνολικό εκτιμώμενο κόστος υπερβαίνει το συνολικό συμβατικό τίμημα, ολόκληρο το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στη χρήση κατά την οποία τα ζημιογόνα γεγονότα καθίστανται πιθανά.

Τα δεδουλευμένα μη τιμολογημένα έσοδα αφορούν αναγνωρισθέντα έσοδα σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφόμενη μέθοδο που δεν έχουν ακόμα τιμολογηθεί. Ενώ, τα μη δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν τις επιπλέον τιμολογήσεις μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων σε σχέση με τα έσοδα που υπολογίσθηκαν με την μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.

Οι προκαταβολές εκτέλεσης έργων αντιπροσωπεύουν ποσά που εισπράττονται από τον Όμιλο κατά την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων και συμψηφίζονται αναλογικά με τις τμηματικές τιμολογήσεις. Το υπόλοιπο οφειλόμενο μέρος που απομένει εμφανίζεται στις υποχρεώσεις στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

(ii) Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

(iii) Έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας

Τα έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας λογίζονται στη χρήση την οποία αφορούν. Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων λογίζονται ως έσοδα εισπρακτέα μη τιμολογηθέντα, τα έσοδα από ηλεκτρική ενέργεια αγορασθείσα από τον ΛΑΓΗΕ ή άλλο πελάτη που δεν έχουν ακόμη τιμολογηθεί. Επιπλέον οι αναμενόμενες εισπράξεις από παραγωγή ενέργειας στα πλαίσια συμβάσεων πώλησης ενέργειας που εμπεριέχουν, σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 4, στοιχεία μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έσοδα αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης στο βαθμό που οι εισπράξεις αυτές αφορούν την σύμβαση μίσθωσης. Μια σύμβαση πώλησης ενέργειας θεωρείται ότι εμπεριέχει όρους μίσθωσης όταν αφορά στο σύνολο της ενέργειας που παράγεται από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση του Ομίλου και η τιμή ανά μονάδα ενέργειας δεν είναι ούτε σταθερή καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης, ούτε αντιπροσωπεύει την τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία παραγωγής.

(iv) Έσοδα από κατασκευή και πώληση ακινήτων

Τα υπό κατασκευή ακίνητα κυριότητας του Ομίλου εμφανίζονται ως αποθέματα. Από το αντίτιμο των διενεργούμενων με οριστικό συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με συμβολαιογραφικό προσύμφωνο πωλήσεων (δεδομένου ότι οι σχετικοί κίνδυνοι στο πλαίσιο των εγγυητικών ευθυνών της εταιρείας καλύπτονται ασφαλιστικά), αναγνωρίζεται στα έσοδα κάθε χρήσεως το τμήμα που αναλογεί στο πραγματοποιούμενο μέχρι το τέλος της ίδιας χρήσεως αντίστοιχο κόστος ανεγέρσεως του πωληθέντος κτιρίου ή τμήματός του, με βάση την μέθοδο της τμηματικής περαιώσεως.

(v) Έσοδα από Ενοίκια

Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

(vi) Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

(vii) Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

κγ) Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών, από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών, καθώς και κάθε έκτακτη εισφοράς υπολογιζόμενης επί των κερδών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί έναντι των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και των μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή έχουν θεσμοθετηθεί κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.

Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά έσοδα.

κδ) Κέρδη Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών, μετά φόρου) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

κε) Συνενώσεις Επιχειρήσεων, Υπεραξία από Εξαγορές και Μεταβολές σε Ποσοστά μη Ελεγχουσών Συμμετοχών

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων λογίζονται με βάση τη μέθοδο της εξαγοράς. Με βάση αυτή τη μέθοδο τα περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων των προγενέστερα μη αναγνωρισμένων ασώματων περιουσιακών στοιχείων) και οι υποχρεώσεις (περιλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων) της εξαγοραζόμενης επιχείρησης/δραστηριότητας αναγνωρίζονται σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων/δραστηριοτήτων προκύπτει ως η διαφορά των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, μεταξύ α) του τιμήματος, του ποσού που αναλογεί στο ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της τυχόν συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη και, β) της αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν.

Κατά την ημερομηνία συναλλαγής (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating units) ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την συνένωση αυτή. Αν η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν υπερβαίνει το κόστος της συνένωσης, τότε ο Όμιλος επανεκτιμά την αναγνώριση και την επιμέτρηση των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων και του κόστους συνένωσης, και αναγνωρίζει αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης την αρνητική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων (αρνητική υπεραξία).

Η υπεραξία αποτιμάται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή συχνότερα αν γεγονότα ή αλλαγές συνθηκών υποδηλώνουν ότι η αξία της μπορεί να έχει απομειωθεί.

Αν η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης και της αναλογούσας υπεραξίας, υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, τότε αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης. Η απομείωση προσδιορίζεται με εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες σχετίζονται με την υπεραξία.

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

Η υπεραξία που έχει προκύψει από εξαγορές ή συνενώσεις εταιριών, έχει επιμερισθεί και παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου στις βασικές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών οι οποίες έχουν προσδιορισθεί σε σχέση με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων».

Όταν ο Όμιλος αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής του σε υφιστάμενες θυγατρικές εταιρίες (εξαγορά ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών) η συνολική διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογίας των ποσοστών μη ελεγχουσών συμμετοχών που αποκτώνται αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια επειδή θεωρείται ως συναλλαγή μεταξύ μετόχων. Κατ' αντιστοιχία, όταν πωλούνται ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών (χωρίς η τελική συμμετοχή να οδηγεί σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής), τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια.

κστ) Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων

Αφορά στις δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων - μεταλλείων οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες αποκάλυψης, διάνοιξης στοών και απομάκρυνσης στείρων εδαφών. Κατά την διάρκεια της φάσης λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών-μεταλλευμάτων (πριν την έναρξη της παραγωγής), οι δαπάνες αποκάλυψης συνήθως κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του αποσβέσιμου κόστους ανάπτυξης και κατασκευής των ορυχείων. Η απόσβεση των δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων υπολογίζεται με τη μέθοδο του ποσοστού απόληψης του εμπορικά απολήψιμου κοιτάσματος. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθεισών δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων περιλαμβάνεται στο κόστος εξόρυξης των ορυκτών – μεταλλευμάτων.

Οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων – μεταλλείων κεφαλαιοποιούνται εάν και μόνο εάν πληρούνται όλες οι κάτωθι προϋποθέσεις:

(α) ο Όμιλος θα αποκομίσει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη (βελτίωση πρόσβασης στο κοιτάσμα) που συνδέονται με τη δραστηριότητα αποκάλυψης,

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

(β) ο Όμιλος μπορεί να αξιοποιήσει το τμήμα του κοιτάσματος για το οποίο έχει βελτιωθεί η πρόσβαση και,

(γ) το κόστος της δραστηριότητας αποκάλυψης που συνδέεται με το τμήμα αυτό μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης προστίθεται στο κόστος του ορυχείου και συνακόλουθα αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία του.

κζ) Έξοδα Έρευνας και Αξιολόγησης Μεταλλευμάτων

Αφορούν έξοδα έρευνας μεταλλευμάτων πριν αυτά καταστούν τεχνικά και εμπορικά εκμεταλλεύσιμα. Επιμετρούνται στο κόστος κτήσης και περιλαμβάνουν δαπάνες όπως ενδεικτικά τοπογραφικές, γεωλογικές, γεωχημικές και γεωφυσικές μελέτες, δειγματοληψίες κ.α.. Αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των δικαιωμάτων μεταλλιοκτησίας όπως προκύπτει από τις συμβάσεις παραχώρησης. Τα Έξοδα Έρευνας Μεταλλευμάτων ελέγχονται για τυχόν απομειώσεις όταν γεγονότα και συνθήκες καταδεικνύουν ότι το τρέχον υπόλοιπό τους υπολείπεται του ανακτήσιμου ποσού.

κη) Στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που περιέχονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

4. ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΕ, άμεσες και έμμεσες, σε οικονομικές μονάδες κατά την 31.12.2016 έχουν ως εξής:

4.1 Δομή Εταιρείας

Κοινές επιχειρήσεις των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα αποτελέσματα ενσωματώνονται στην Εταιρεία κατά την αναλογία που την αφορά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	66,00	0,00	66,00	2008-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα	55,00	0,00	55,00	2010-2016
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2010-2016
Κ/ΞΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΣΤΑΘ. ΑΥΤΟΚ. ΘΕΣΣΑΛΟΝ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2007-2016
Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P-ΑΒΑΞ ΑΕ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔ.)	Ελλάδα	69,00	0,00	69,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2008-2016
Κ/Ξ ΕΤΕΟ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα	35,00	0,00	35,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα	83,50	0,00	83,50	2007-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. J&P ΑΒΑΞ (ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Η/Μ)	Ελλάδα	37,00	0,00	37,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα	65,00	0,00	65,00	2011-2016
Κ/Ξ THALES ATM ΑΕ-ΤΕΡΝΑ (ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΤΑCΑΝ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2010-2016
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2011-2016

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα	49,00	0,00	49,00	2010-2016
Κ/Ξ "ΚΕ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2008-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα	37,4	0,00	37,4	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2010-2016
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα	90,00	0,00	90,00	2009-2016
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα	17,00	0,00	17,00	2010-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΙΥΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2010-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2012-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδας)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2016
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ (Έργο Προμαχώνας)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2012-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα	70,00	0,00	70,00	2012-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2012-2016
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα	49,00	0,00	49,00	2012-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2013-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2013-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	33,33	0,00	33,33	2014-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	44,56	0,00	44,56	2014-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Η/Μ ΘΡΙΑΣΙΟΥ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2014-2016
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2015-2016
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης TAP σε Ελλάδα και Αλβανία)	Ελλάδα	50,00	0,00	50,00	2016
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2016
JV TERNΑ GCC WAC	Κατάρ	30,00	0,00	30,00	2016
JV TERNΑ-AI OMAIER	Σαουδική Αραβία	60,00	0,00	60,00	2013-2016

4.2 Δομή Ομίλου

Θυγατρικές εταιρείες που ενοποιούνται στον Όμιλο με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	95,00	0,00	95,00	2010-2016
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	95,00	0,00	95,00	2009-2016
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	100,00	0,00	100,00	2008-2010,2014-2016
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Ελλάδα	48,98	0,00	48,98	2010 και 2016
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0,00	100	100,00	2014-2016

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	100,00	0,00	100,00	2007-2016
TERNA QATAR LLC *	Κατάρ	0,00	35,00	35,00	2010-2016
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	0,00	99,99	99,99	-
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	0,00	100,00	100,00	-
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	0,00	100,00	100,00	-
TERNA SAUDI ARABIA LTD	Σαουδική Αραβία	60,00	0,00	60,00	2012-2016
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	0,00	75,00	75,00	2010-2016
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	0,00	75,00	75,00	2008-2016
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	0,00	100	100,00	2007-2016

Κοινές επιχειρήσεις των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα αποτελέσματα ενσωματώνονται σε θυγατρική του Ομίλου κατά την αναλογία που τις αφορά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
J/V TERNA - CGCE (AMAS 1)	Μπαχρέιν	0,00	50,00	50,00	-
J/V TERNA - CGCE (AMAS 2)	Μπαχρέιν	0,00	50,00	50,00	-

Συγγενείς που ενσωματώνονται στον Όμιλο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	0	33,34	33,34	2011-2015

Κοινοπραξίες που ενσωματώνονται στον Όμιλο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΗΡΩΝ II ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	25,00	0,00	25,00	2009-2010

* Η εταιρεία TERNA QATAR LLC ενοποιείται ολικά σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», διότι ο Όμιλος βάσει σύμβασης έχει τον έλεγχο της διοίκησης και των αποτελεσμάτων.

Τα ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου της ΤΕΡΝΑ ΑΕ σε όλες τις ανωτέρω συμμετοχές συμπίπτουν με το ποσοστό που κατέχει επί του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών.

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινές επιχειρήσεις κατασκευής τεχνικών έργων, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί, έχει ήδη παρέλθει ο χρόνος εγγυήσεως, έχουν εκκαθαριστεί οι σχέσεις με τους τρίτους και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Εμμεσο)	%
Κ/Ξ IMPREGILO S.p.a – ΤΕΡΝΑ ΑΕ – ΑΛΤΕ ΑΕ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ)	33,33%	
Κ/Ξ ΕΥΗΝΟΥ – ΑΕΓΕΚ - ΜΕΤΩΝ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ	33,33%	
Κ/Ξ ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1	75,00%	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ- ΤΕΡΝΑ- ΕΚΤΕΡ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ	20,00%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ	50,00%	
Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΔΕΠΑ	10,00%	
Κ/Ξ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	98,00%	
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	20,00%	
Κ/Ξ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΑΜΟΡΙΤΣΑ	33,33%	
Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%	
Κ/Ξ ΑΘΗΝΑ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ-ΤΕΡΝΑ-Κ/Ξ ΕΡΓΟΥ ΠΛΑΤΑΜΩΝΑ	39,20%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΜΟΧΛΟΣ ΑΒΕΤΕ	70,00%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ)	50,00%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΕ-ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ-IMEC GmbH	24,00%	
Κ/Ξ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΟΜΗΡΟΣ ΑΕ- ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%	
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	35,00%	
Κ/Ξ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟ Γ	50,00%	
Κ/Ξ ΑΕΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ (ΑΞΟΝΑΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	44,78%	
Κ/Ξ J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)	37,50%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΚΙΑΤΟ-ΑΙΓΙΟ)	35,00%	
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤ/ΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ)	33,33%	
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ)	33,33%	
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΑΝΙΣ. ΚΟΜΒ. ΠΑΡΑΔ. ΤΣΑΚΩΝΑ)	49,00%	
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (ΑΙΘΟΥΣΑ BANQUET)	50,00%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ)	51,00%	
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ 1)	51,00%	

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2016 εκκαθαρίστηκαν οι ακόλουθες κοινές επιχειρήσεις:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Εμμεσο)	%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ-ΤΣΑΜΠΡΑΣ (ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ)	40,00%	
Κ/Ξ ΕΠΛ ΔΡΑΜΑΣ	40,00%	
JV QBC S.A.-ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	35,00%	

Επιπρόσθετα, εκκαθαρίστηκε η κατά 100% θυγατρική ΤΕΡΝΑ ELECTRICAL MECHANICAL WLL.

Εντός του 2016 ιδρύθηκαν οι κάτωθι:

- Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ, κοινή επιχείρηση της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή σταθμών συμπίεσης του αγωγού Trans Adriatic Pipeline σε Ελλάδα και Αλβανία
- Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT, κοινή επιχείρηση της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή τεμένους

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

- J/V TERNΑ GCC WAC, κοινή επιχείρηση της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή οδοποιίας και σχετικών υποδομών
- J/V TERNΑ-AI OMAIER, κοινή επιχείρηση της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή σιδηροδρομικού έργου
- J/V TERNΑ-CGCE (AMAS 1), κοινή επιχείρηση θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή οδοποιίας και σχετικών υποδομών
- J/V TERNΑ-CGCE (AMAS 2), κοινή επιχείρηση θυγατρικής της ΤΕΡΝΑ ΑΕ με αντικείμενο την κατασκευή οδοποιίας και σχετικών υποδομών

5. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται για τον Όμιλο επιλεγμένα πληροφοριακά στοιχεία ανά γεωγραφικό τομέα. Οι λοιπές περιοχές περιλαμβάνουν τη Μάλτα, τη Λιβύη και τη Δ. Ευρώπη.

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2016	Ελλάδα και Κύπρος	Βαλκάνια	Μέση Ανατολή	Λοιπές περιοχές	Ενοποιημένα σύνολα
Κύκλος εργασιών	751.139	45.190	152.065	3.276	951.670
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	174.286	1.026	8.340	389	184.042
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	15.684	111	2.093	0	17.887

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2015	Ελλάδα και Κύπρος	Βαλκάνια	Μέση Ανατολή	Λοιπές περιοχές	Ενοποιημένα σύνολα
Κύκλος εργασιών	576.283	47.614	143.368	1.211	768.476
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	185.669	1.274	9.202	392	196.537
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	9.668	47	1.072	0	10.787

6. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός ενσώματων παγίων στοιχείων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	11.528	6.542	59.724	13.515	3.069	11.595	105.974
Προσθήκες	15	115	10.366	671	2.573	3.510	17.250
Κόστος δανεισμού	0	0	0	0	0	0	0
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	927	8.243	0	19	(9.189)	0
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	0
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	(251)	(1.105)	0	0	0	0	(1.356)
Μεταφορά (απο) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	322	0	0	0	0	322
Μεταφορά απο / (προς) άυλα πάγια - κόστος	0	0	124	0	0	(787)	(663)
Μεταφορά (απο) / προς άυλα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	(10)	0	0	0	(10)
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	(336)	(1.432)	(632)	(585)	0	(2.985)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων παγίων	0	91	862	395	467	0	1.815
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(77)	0	(119)	0	(195)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	77	0	119	0	195
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης αξίας κτήσης	(750)	0	0	(0)	0	0	(750)
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	0	(701)	(558)	0	0	0	(1.259)
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	113	740	77	153	(3)	1.080
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(47)	(661)	(73)	(98)	0	(879)
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(487)	(8.195)	(1.884)	(1.253)	0	(12.094)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	10.266	5.435	69.203	12.069	4.345	5.126	106.444
Κόστος 1.1.2016	14.038	9.593	157.652	36.767	16.988	11.595	246.633
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(2.510)	(3.052)	(97.927)	(23.252)	(13.919)	0	(140.659)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	11.528	6.542	59.724	13.515	3.069	11.595	105.974
Κόστος 31.12.2016	13.053	9.308	175.616	36.883	19.029	5.126	259.014
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(2.786)	(3.873)	(106.413)	(24.814)	(14.683)	0	(152.570)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	10.266	5.435	69.203	12.069	4.345	5.126	106.444

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	11.750	6.205	63.648	16.069	3.249	12.358	113.279
Προσθήκες	56	153	3.280	569	807	4.843	9.707
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	414	4.837	0	275	(5.527)	0
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	(2)	0	2	0	0
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	(1)	(172)	(221)	(570)	(131)	(59)	(1.153)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	118	118	517	95	0	849
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	(14)	(103)	(13)	(47)	0	(176)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	14	103	13	46	0	175
Μεταφορά από / (σε) αποθέματα - κόστος	0	0	0	0	0	0	0
Μεταφορά (από) / σε αποθέματα – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	0	0	0	0	0
Απομειώσεις αξίας κτήσης	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές - κόστος	0	342	1.851	221	277	(20)	2.671
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(109)	(1.387)	(198)	(213)	0	(1.907)
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(410)	(12.398)	(3.094)	(1.292)	0	(17.471)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	11.528	6.542	59.724	13.515	3.069	11.595	105.974
Κόστος 1.1.2015	13.983	8.870	148.008	36.559	15.806	12.358	235.584
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2015	(2.233)	(2.665)	(84.360)	(20.490)	(12.557)	0	(122.305)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	11.750	6.205	63.648	16.069	3.249	12.358	113.279
Κόστος 31.12.2015	14.038	9.593	157.652	36.767	16.988	11.595	246.633
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(2.510)	(3.052)	(97.927)	(23.252)	(13.919)	0	(140.659)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	11.528	6.542	59.724	13.515	3.069	11.595	105.974

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	7.961	3.013	49.057	12.610	2.414	0	75.057
Προσθήκες	15	115	9.915	476	2.418	0	12.939
Μεταφορά από / (προς) επενδυτικά ακίνητα - κόστος	(251)	(1.105)	0	0	0	0	(1.356)
Μεταφορά (απο) / προς επενδυτικά ακίνητα - σωρ.αποσβέσεις	0	322	0	0	0	0	322
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	(5)	(1.262)	(620)	(580)	0	(2.467)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	5	710	394	462	0	1.571
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(70)	0	(90)	0	(160)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	70	0	90	0	160
Απομειώσεις αξίας κτήσης	(750)	0	0	(0)	0	0	(750)
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης σωρευμένες αποσβέσεις	0	(701)	(558)	0	0	0	(1.259)
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	23	224	(4)	67	0	311
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(22)	(207)	(4)	(23)	0	(257)
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(254)	(6.513)	(1.698)	(1.023)	0	(9.764)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	6.699	1.391	51.367	11.155	3.735	0	74.348
Κόστος 1.1.2016	10.472	4.961	135.670	33.975	12.552	0	197.631
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(2.511)	(1.948)	(86.613)	(21.365)	(10.138)	0	(122.574)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	7.961	3.013	49.057	12.610	2.414	0	75.057
Κόστος 31.12.2016	9.487	3.990	144.478	33.828	14.367	0	206.148
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(2.787)	(2.598)	(93.111)	(22.673)	(10.631)	0	(131.800)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	6.699	1.391	51.367	11.155	3.735	0	74.348

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Οχήματα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	8.183	3.224	57.365	15.191	2.717	133	86.813
Προσθήκες	56	31	2.668	305	706	(75)	3.692
Μεταφορές από/ (σε) άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων - κόστος	0	0	2	0	(2)	0	0
Μεταφορές (από)/ σε άλλο λογ/σμό ενσώματων παγίων – σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	(2)	0	2	0	0
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	(1)	(98)	(330)	(310)	(132)	(58)	(928)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	95	213	269	95	0	672
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	(14)	(103)	(13)	(47)	0	(176)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	14	103	13	46	0	175
Απομειώσεις αξίας κτήσης	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπές κινήσεις κόστους κτήσης / Συναλλαγματικές διαφορές – κόστος	0	49	554	12	69	0	684
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων / Συναλλαγματικές διαφορές – σωρευμένες αποσβέσεις	0	(60)	(463)	(23)	(52)	0	(598)
Αποσβέσεις χρήσεως	(277)	(228)	(10.950)	(2.833)	(989)	0	(15.276)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	7.961	3.013	49.057	12.610	2.414	0	75.057
Κόστος 1.1.2015	10.417	4.993	132.878	33.981	11.958	133	194.360
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2015	(2.234)	(1.769)	(75.513)	(18.790)	(9.241)	0	(107.547)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	8.183	3.224	57.365	15.191	2.717	133	86.813
Κόστος 31.12.2015	10.472	4.961	135.670	33.975	12.552	0	197.631
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(2.511)	(1.948)	(86.613)	(21.365)	(10.138)	0	(122.574)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	7.961	3.013	49.057	12.610	2.414	0	75.057

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η μείωση των αποσβέσεων των μηχανημάτων και των οχημάτων στην Εταιρεία και τον Όμιλο στην παρουσιαζόμενη χρήση προέκυψε από την από 30.06.2016 επανεκτίμηση των ωφέλιμων ζωών και των υπολειμματικών αξιών τους από την Εταιρεία των οποίων η συνολική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας για το 2^ο εξάμηνο της χρήσης ανήλθε σε 1.958, ενώ θα έχει σημαντική επίδραση στις επόμενες χρήσεις.

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της παρουσιαζόμενης χρήσης έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 10.738 (16.137 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 816 (1.266 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά 5 (63 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 220 (5 κατά την προηγούμενη χρήση) και στα αποθέματα κατά 315 (0 κατά την προηγούμενη χρήση).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας της παρουσιαζόμενης χρήσης έχουν καταχωρηθεί Κόστος πωλήσεων κατά 8.861 (14.210 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 683 (1.061 κατά την προηγούμενη χρήση) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 220 (5 την προηγούμενη χρήση).

Εντός της χρήσης του 2016 ο Όμιλος, αναγνώρισε ζημιές απομείωσης σε οικόπεδα και κτίσματα ποσού 977 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης με βάση εκτιμήσεις ανεξαρτήτων εκτιμητών και σε μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις συγκεκριμένου λατομείου λόγω μη ανακτησιμότητας της αξίας τους ποσού 1.032 το οποίο αναγνωρίστηκε στο Κόστος Πωληθέντων.

Στα ανωτέρω ενσώματα πάγια περιλαμβάνονται και όσα έχουν αποκτηθεί βάσει συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης :

ΟΜΙΛΟΣ	Μηχανήματα	Οχήματα	Σύνολο
Κόστος 31.12.2016	24.353	6.428	30.781
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(6.943)	(2.174)	(9.117)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	17.410	4.254	21.664
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μηχανήματα	Οχήματα	Σύνολο
Κόστος 31.12.2016	23.246	6.023	29.269
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(6.667)	(2.011)	(8.677)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	16.579	4.012	20.591
ΟΜΙΛΟΣ	Μηχανήματα	Οχήματα	Σύνολο
Κόστος 31.12.2015	23.926	10.209	34.135
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(5.281)	(3.902)	(9.183)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	18.645	6.307	24.952

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μηχανήματα	Οχήματα	Σύνολο
Κόστος 31.12.2015	22.819	9.804	32.623
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(5.115)	(3.787)	(8.902)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	17.704	6.017	23.721

7. ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός των ασώματων πάγιων στοιχείων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής

ΟΜΙΛΟΣ

	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	Δικαίωμα από κατασκευαστική σύμβαση	Λογισμικό	Έξοδα ανάπτυξης	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	31.894	21.482	181	2.479	56.036
Προσθήκες	0	0	97	540	637
Μεταφορά απο / (προς) άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - κόστος	(8)	0	0	8	0
Μεταφορά (απο) / προς άλλο λογ. ασωμάτων παγίων - σωρ.αποσβέσεις	1	0	0	(1)	0
Μεταφορά απο / (προς) ενσώματα πάγια - κόστος	0	0	0	663	663
Μεταφορά (απο) / προς ενσώματα πάγια - σωρ.αποσβέσεις	0	0	0	10	10
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	(14)	(448)	(462)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων- διαγραφέντων	0	0	14	72	87
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	(2.793)	0	0	0	(2.793)
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	14	0	14
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	(14)	0	(14)
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.090)	(9.554)	(113)	(185)	(10.941)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	28.005	11.928	166	3.139	43.237
Κόστος 1.1.2016	36.471	88.022	1.887	2.859	129.238
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(4.577)	(66.540)	(1.705)	(380)	(73.203)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	31.894	21.482	181	2.479	56.036
Κόστος 31.12.2016	36.463	88.022	1.983	3.622	130.090
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(8.459)	(76.094)	(1.818)	(483)	(86.854)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	28.005	11.928	166	3.139	43.237

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	Δικαίωμα από κατασκευαστική σύμβαση	Λογισμικό	Έξοδα ανάπτυξης	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	32.282	30.701	243	1.789	65.015
Προσθήκες	137	0	22	921	1.080
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	(66)	0	0	0	(66)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων- διαγραφέντων	0	0	0	0	0
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	0	(4)	0	(4)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	0	4	0	4
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	35	0	35
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	0	(31)	0	(31)
Αποσβέσεις χρήσεως	(459)	(9.219)	(88)	(231)	(9.998)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	31.894	21.482	181	2.479	56.036
Κόστος 1.1.2015	36.400	88.022	1.834	1.938	128.194
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2015	(4.118)	(57.321)	(1.591)	(149)	(63.179)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	32.282	30.701	243	1.789	65.015
Κόστος 31.12.2015	36.471	88.022	1.887	2.859	129.238
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(4.577)	(66.540)	(1.705)	(380)	(73.203)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	31.894	21.482	181	2.479	56.036

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	Λογισμικό	Έρευνα και ανάπτυξη	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	4.386	179	115	4.680
Προσθήκες	0	91	0	91
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	(14)	0	(14)
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	14	0	14
(Απομειώσεις)/αναστροφή απομείωσης - σωρευμένες αποσβέσεις	(2.793)	0	0	(2.793)
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	5	0	5
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(5)	0	(5)
Αποσβέσεις χρήσεως	(1.080)	(107)	(6)	(1.193)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	513	163	109	785
Κόστος 1.1.2016	7.753	1.453	182	9.389
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2016	(3.367)	(1.275)	(67)	(4.709)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2016	4.386	179	115	4.680
Κόστος 31.12.2016	7.753	1.535	182	9.470
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2016	(7.240)	(1.372)	(73)	(8.685)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	513	163	109	785

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Παραχωρήσεις και Δικαιώματα	Λογισμικό	Έρευνα και ανάπτυξη	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	4.755	233	121	5.109
Προσθήκες	30	22	0	52
Κόστος κτήσης πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	0	0
Σωρευμένες αποσβέσεις πωληθέντων-διαγραφέντων	0	0	0	0
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε κόστος	0	(4)	0	(4)
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενων εταιρειών σε σωρευμένες αποσβέσεις	0	4	0	4
Λοιπές κινήσεις αξίας κτήσης παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	11	0	11
Λοιπές κινήσεις αποσβέσεων παγίων (συναλλαγματικές διαφορές κ.α.)	0	(7)	0	(7)
Αποσβέσεις χρήσεως	(399)	(80)	(6)	(485)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	4.386	179	115	4.680
Κόστος 1.1.2015	7.723	1.425	182	9.330
Σωρευμένες αποσβέσεις 1.1.2015	(2.968)	(1.192)	(61)	(4.221)
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	4.755	233	121	5.109
Κόστος 31.12.2015	7.753	1.453	182	9.389
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2015	(3.367)	(1.275)	(67)	(4.709)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	4.386	179	115	4.680

Οι αποσβέσεις της παρουσιαζόμενης χρήσης του Ομίλου έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά ευρώ 9.706 (9.738 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 269 (260 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά 10 (0 κατά την προηγούμενη χρήση), στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 860 (0 κατά την προηγούμενη χρήση) και στο απόθεμα κατά 96 (0 κατά την προηγούμενη χρήση). Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία είναι 69 (225 κατά την προηγούμενη χρήση), 264 (260 κατά την προηγούμενη χρήση) και 860 (0 κατά την προηγούμενη χρήση).

Ο λογαριασμός Παραχωρήσεις και Δικαιώματα του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά τα αγορασμένα δικαιώματα εκμετάλλευσης λατομείων κατά 513, με αρχική συμφωνηθείσα διάρκεια 20-30 έτη και στον Όμιλο δικαιώματα μεταλλείων λευκόλιθου κατά 27.492, με εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τα 50 έτη.

Ο λογαριασμός Έξοδα ανάπτυξης του Ομίλου αφορά κυρίως δαπάνες ανάπτυξης που γίνονται στα μεταλλεία λευκόλιθου.

Η Εταιρεία διενέργησε έλεγχο απομείωσης σε λατομείο δεδομένου ότι η ζήτηση για τα παραγόμενα προϊόντα αυτού ήταν ελάχιστη και ο εκτιμώμενος χρονικός ορίζοντας επανόδου του λατομείου σε κανονική λειτουργία δεν διαφαινόταν στο κοντινό μέλλον. Από εκτίμηση της εύλογης αξίας για τις υπάρχουσες άδειες με έκθεση ειδικού ανεξάρτητου μεταλλειολόγου η Εταιρεία και ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά απομείωσης ποσού 2.793 στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) των αποτελεσμάτων της χρήσης.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

8. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Τα επενδυτικά ακίνητα την 31η Δεκεμβρίου 2016 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.220	2.220	1.596	1.596
Προσθήκες χρήσης	0	0	0	0
Προσαρμογές στην εύλογη αξία	(741)	0	(741)	0
Μεταφορά από/προς τα πάγια	1.034	0	1.034	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	2.512	2.220	1.889	1596

Την κλειόμενη χρήση όπου υπήρχε ενεργός αγορά, διενεργήθηκε αποτίμηση της εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου, από ανεξάρτητους εκτιμητές με την οποία υπολογίστηκε η εύλογη τους αξία ως κατωτέρω πίνακα.

Όπου δεν κατέστη δυνατό να βρεθούν αξιόπιστες συγκρίσιμες τιμές αγοράς, βάσει των οποίων θα μπορούσε να τεκμηριωθεί αξιόπιστα ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας, για αυτές τις περιπτώσεις η διοίκηση, με την συνδρομή επαγγελματιών του χώρου της κτηματαγοράς, καθόρισε εύλογες αξίες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εμπειρία της, όσο και τις επικρατούσες, στο γενικό οικονομικό περιβάλλον, συνθήκες.

Η επιμέτρηση στη εύλογη αξία καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα του Ομίλου για την επίτευξη της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης τους, αξιολογώντας τη χρήση του κάθε στοιχείου που είναι νομικά επιτρεπτή και οικονομικά εφικτή.

Από το σύνολο των αποτιμήσεων των επενδυτικών ακινήτων προέκυψε ζημιά ποσού 741 (0 για το 2015) (σημ. 31).

Στο κατωτέρω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2016:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2016	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίη σης
Κως-Αγροτεμάχια	855	CBRE ΑΞΙΕΣ ΑΕ	Κτηματαγοράς	20-25 ανά τμ	ευρώ	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ανά τμ	ευρώ	-	-	-
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία	13	Όμιλος ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	1,87 ανά τμ	ευρώ	-	-	-
Λαυρίου Αττικής				1,25 ανά τμ	ευρώ.			
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.021	NAI Hellas	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	210,08 ανά τμ κτίριο 5,51 ευρώ. ανά τμ οικόπεδο	-	-	12,50%	-
	2.512							

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Τα αντίστοιχα στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2015, έχουν ως εξής:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2015	Εκτιμητής	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Πληθωρισμός	Απόδοση	Κόστος αξιοποίη- σης
Κως-Αγροτεμάχια	1.596	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	38 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	623	Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	Κτηματαγοράς	0,50 ευρώ ανά τμ	-	-	-	-
	2.220							

9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της σημαντικής θυγατρικής στην οποία υπάρχουν σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές έχουν ως εξής:

	ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ	ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ
Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα	Ελλάδα
Αντικείμενο δραστηριότητας	Εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου (μαγνησίτη)	Εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου (μαγνησίτη)
Ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών	51,02%	51,02%
	31.12.2016	31.12.2015
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	33.090	30.569
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)	28.364 (24.905)	26.875 (17.701)
(Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(26.770)	(25.509)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	9.779	14.234
Καθαρή θέση που αναλογεί σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	4.989	7.262

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, η αναλογία των μη ελεγχουσών συμμετοχών στην διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία των δικαιωμάτων μεταλλείων λευκόλιθου κατά την απόκτηση της συμμετοχής από την ΤΕΡΝΑ Α.Ε. το 2010, ανέρχεται σε 10.516 με 31.12.16 (ομοίως και την 31.12.15).

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Κύκλος εργασιών	3.276	1.708
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες)	(4.472)	(2.593)
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	16	(21)
Συνολικά αποτελέσματα	(4.456)	(2.614)
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(2.282)	(1.323)
Μερίσματα θυγατρικών καταβληθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	0	0
	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(3.746)	(6.787)
Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες	(2.918)	(6.471)
Ταμειακές εκροές για χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	6.041	9.399
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων	(623)	3.859

Τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία της θυγατρικής είναι προ εγγραφών απαλοιφών ενοποίησης. Πλην της ανωτέρω αναφερομένης δεν υπάρχει άλλη θυγατρική με σημαντικές μη ελέγχουσες συμμετοχές. Το σύνολο των μη ελεγχουσών συμμετοχών αφορά την μητρική του Ομίλου, ΤΕΡΝΑ ΑΕ.

Η μεταβολή του λογαριασμού Συμμετοχές σε θυγατρικές οφείλεται στη συμμετοχή κατά 1.920 στην αύξηση κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε στην ΤΕΡΝΑ OVERSEAS LTD και σε απομείωση της συμμετοχής στην ΤΕΡΝΑ OVERSEAS LTD ποσού 42.677 (σημ.31).

10. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα 25% στην κοινοπραξία ΗΡΩΝ II την οποία ενοποιεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η κίνηση των συμμετοχών σε κοινοπραξίες για την παρουσιαζόμενη περίοδο έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	21.417	37.466	34.480	34.480
Κέρδος/(Ζημία) αποτίμησης	0	(4.781)	0	0
Απομείωση	0	0	(13.474)	0
Αναλογία στην μεταβολή της καθαρής θέσης	(411)	(11.268)	0	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	21.006	21.417	21.006	34.480

Τα σημαντικότερα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της ΗΡΩΝ II (στο 100%) συνοψίζονται ως κάτωθι:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας	Ελλάδα	
Αντικείμενο δραστηριότητας	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από φυσικό αέριο	
Σημασία συμμετοχής στον Όμιλο	Δευτερεύουσα για ταμειακούς λόγους	
	31.12.2016	31.12.2015
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	178.132	189.378
Χρηματικά διαθέσιμα	5.721	2.661
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	49.416	35.955
Σύνολο ενεργητικού	233.269	227.994
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων, προβλέψεων και αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης)	98.010	93.301
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.191	9.460
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων, προβλέψεων και αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης)	11.407	12.716
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.639	26.849
Σύνολο υποχρεώσεων	149.247	142.326
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	84.022	85.668
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία προ διαφορών αποτίμησης στην εύλογη αξία	21.006	21.417
Διαφορές αποτίμησης στην εύλογη αξία	0	0
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	21.006	21.417
	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Κύκλος εργασιών	96.225	63.640
(Αποσβέσεις)	(11.512)	(11.722)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(8.739)	(8.205)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	39	83
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	(2.583)	(3.099)
Αποτελέσματα από συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις	(1.586)	(45.060)
Αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(58)	(13)
Συνολικά αποτελέσματα	(1.644)	(45.073)
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	(397)	(11.265)
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	(15)	(3)
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	(411)	(11.268)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Τα οικονομικά στοιχεία των κοινοπραξιών προέρχονται από οικονομικές καταστάσεις που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΧΠΑ.

Οι οικονομικές καταστάσεις της κοινοπραξίας έχουν καταρτισθεί την ίδια ημερομηνία με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

11. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η Εταιρεία, μέσα στο 2016, προέβη στη πώληση του συνόλου των μετοχών που είχε στην κατοχή της έναντι συνολικού τιμήματος 12.288. Από την πώληση των εν λόγω μετοχών προέκυψε ζημιά για τον Όμιλο και την Εταιρεία ποσού 2.887 (ζημιά αποτίμησης 1.558 την προηγούμενη χρήση) η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα)(σημ.31).

12. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση την 31^η Δεκεμβρίου 2016, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες	12.161	14.722	5.079	6.058
Μετοχές	1.330	19.713	1.330	19.713
Λοιποί τίτλοι	15	15	0	0
	13.506	34.450	6.409	25.771
Μη κυκλοφορούντα	13.506	15.623	6.409	6.945
Κυκλοφορούντα	0	18.827	0	18.827

Οι συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες της Εταιρείας και του Ομίλου αφορούν τις μη εισηγμένες εταιρείες ΗΛΙΟΧΩΡΑ κατά ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας και του Ομίλου 29,45%, ΒΙΟΜΕΚ κατά ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας και του Ομίλου 29,07%, ICON BOROVETS κατά ποσοστό συμμετοχής 19,19% και 60,20% αντίστοιχα και ICON ΕΟΟΔ κατά ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου 16,47%, στις οποίες ο Όμιλος δεν ασκεί ουσιαστικό λειτουργικό ή χρηματοοικονομικό έλεγχο ή επιρροή. Ο αποκλειστικός λειτουργικός και χρηματοοικονομικός έλεγχος ασκείται από τον Όμιλο της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31.12.16, μέσα από την αποτίμηση των ανωτέρω συμμετοχών σε εύλογη αξία, αναγνώρισαν απομείωση ποσού 9.938 και 3.249 αντίστοιχα (7.120 για τον Όμιλο και 2.269 για την Εταιρεία την προηγούμενη χρήση). Η απομείωση αυτή θεωρήθηκε μη αναστρέψιμη και αναταξινομήθηκε από τα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα)(σημ.31).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχε την 31.12.16 μετοχές της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συνολικής αξίας κτήσης 1.135, οι οποίες αποτιμήθηκαν σε 1.330 (887 την προηγούμενη χρήση). Από την αποτίμηση αυτή προέκυψε κέρδος ποσού 443 (ζημιά 55 την προηγούμενη χρήση) το οποίο καταχωρήθηκε στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα.

Η Εταιρεία, μέσα στο 2016, προέβη στη πώληση του συνόλου των μετοχών που είχε στην κατοχή της έναντι συνολικού τιμήματος 3.383. Από την πώληση των εν λόγω μετοχών προέκυψε ζημιά για τον Όμιλο και την Εταιρεία ποσού 16.844 η οποία καταχωρήθηκε στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα)(σημ.31).

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Αναφορικά με τις μετοχές του τραπεζικού ιδρύματος, εντός του 2015, ποσό 4.429 αναταξινομήθηκε από τα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα), κατόπιν ελέγχου απομείωσης όπου διαπιστώθηκε ότι η ζημιά αποτίμησης δεν θεωρείται αναστρέψιμη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δάνεια χορηγηθέντα	85.681	31.242	53.014	32.240
Συμμετοχές σε μη ενσωματούμενες κοινές επιχειρήσεις	1.083	1.132	1.083	1.132
Δοθείσες εγγυήσεις	1.746	1.587	1.366	1.172
Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων	9.113	0	382	0
Σύνολο	97.623	33.961	55.845	34.544

Κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο η Εταιρεία συμμετείχε σε έκδοση ομολογιακού δανείου της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ύψους 10,98εκ. με επιτόκιο 6%. Επιπρόσθετα, εταιρείες του Ομίλου συμμετείχαν σε έκδοση ομολογιακών δανείων της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ύψους 40,05εκ. με επιτόκιο 5,5%-6%.

14. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ο λογαριασμός αποθέματα την 31^η Δεκεμβρίου 2016 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πρώτες-βοηθητικές ύλες	5.995	6.021	4.225	4.609
Ανταλλακτικά παγίων	33	25	33	25
Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	16.067	12.807	3.417	2.592
Ακίνητα προς ανάπτυξη	2.196	2.196	0	0
Σύνολο	24.291	21.049	7.675	7.226

Για τα προϊόντα της ΤΕΡΝΑ Λευκόλιθοι κατόπιν του ελέγχου απομείωσης αναγνωρίστηκε ζημιά 507 (0 στην προηγούμενη χρήση) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

Με την εξαίρεση της ανωτέρω περίπτωσης, δεν προέκυψε ανάγκη για την απομείωση άλλων απαξιωμένων ή βραδέως κινούμενων αποθεμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

15. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογ/σμός «Εμπορικές απαιτήσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Πελάτες	221.744	281.318	303.368	226.302
Δεδουλευμένα έσοδα	2.165	16	2.165	16
Πελάτες - Επίδικοι και Επισφαλείς	4.800	6.305	4.684	6.191
Γραμμάτια/Επιταγές εισπρακτέες σε καθυστέρηση	824	824	824	824
Επιταγές Εισπρακτέες	16.444	1.506	16.444	1.506
Μείον: Απομειώσεις απαιτήσεων	(23.966)	(18.618)	(21.850)	(15.275)
Σύνολο	222.011	271.351	305.635	219.564

Ο λογ/σμός «Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	132.200	132.148	119.706	117.770
Λογ/μοί Διαχειρίσεως Προκ/λών και Πιστώσεων	2.268	3.272	1.859	2.407
Προκαταβολές σε ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ τεχνικών έργων)	4.029	3.400	4.027	3.336
ΦΠΑ προς επιστροφή-συμψηφισμό	10.234	19.320	8.394	11.358
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους πλην φόρου εισοδήματος	0	1.500	0	1.500
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	42	94	42	16
Προκαταβληθέντα ασφάλιστρα	3.834	4.748	3.112	1.836
Προκαταβληθείσες προμήθειες εγγυητικών επιστολών	4.534	2.814	4.534	2.814
Προκαταβληθέντα ενοίκια	797	1.174	710	662
Λοιπά έξοδα επομένων χρήσεων	1.319	564	915	555
Απαιτήσεις κατά μελών κοινοπραξιών και λοιπών συνδεδεμένων επιχειρήσεων	13.652	10.331	32.225	40.417
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	213	0	213	0
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις για επενδυτικό βιομηχανικό πρόγραμμα	10.441	10.441	0	0
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	159	66	159	66
Δεσμευμένοι λογαριασμοί τραπεζικών καταθέσεων	2.465	786	410	590
Απαίτηση από μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	45.750	0	45.750
Επισφαλείς - Επίδικες λοιπές απαιτήσεις	1.117	0	1.117	0
Λοιπές Απαιτήσεις – Χρεώστες διάφοροι	10.396	10.774	9.569	6.891
Μείον: Απομειώσεις λοιπών απαιτήσεων	(2.839)	(2.304)	(2.839)	(2.304)
Σύνολο	194.861	244.878	184.153	233.664

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η απαίτηση από επιχορηγήσεις ποσού ευρώ 10.441 (10.441 την 31.12.2015) αφορά το επενδυτικό βιομηχανικό πρόγραμμα της θυγατρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ Λευκώλιοι.

Η κίνηση του λογαριασμού απομείωσης απαιτήσεων από πελάτες και χρεώστες στην περίοδο αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο 1.1	20.922	18.475	17.579	18.475
Απομειώσεις χρήσης	6.726	3.447	7.954	104
Χρησιμοποίηση απομειώσεων	(843)	(1.000)	(844)	(1.000)
Ανακτήσεις απομειώσεων χρήσης	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12	26.805	20.922	24.689	17.579

Οι ανωτέρω απομειώσεις της χρήσης 2016 αναγνωρίστηκαν στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα).

Στις απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνονται κονδύλια συνολικού ποσού 34.628 και 26.213 αντίστοιχα (31.450 και 26.898, αντίστοιχα, στο τέλος της προηγούμενης χρήσης) που αφορούν σε ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, εκτός των απομειωμένων. Πρόκειται για απαιτήσεις για τις οποίες υπάρχει βεβαιότητα ότι τα εν λόγω ποσά θα εισπραχθούν στο ακέραιο, αφού αφορούν κυρίως απαιτήσεις από κρατικούς φορείς ή πελάτες που δεν αμφισβητείται η αξιοπιστία τους.

Η χρονική κατανομή των ως άνω απαιτήσεων έχει ως ακολούθως:

ΕΤΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
έως 1 έτος	1.450	3.511	1.450	1.511
1-2 έτη	12.925	2.824	12.925	2.318
2-3 έτη	3.474	3.497	3.474	1.561
άνω των 3 ετών	16.779	21.618	8.364	21.508
	34.628	31.450	26.213	26.898

16. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Τα τεχνικά έργα, που έχει αναλάβει ο Όμιλος και η Εταιρεία και ήταν υπό εκτέλεση κατά την 31.12.2016 και 31.12.2015, αναλύονται ως εξής:

Σωρευτικά από την έναρξη των έργων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Σωρευτικά κόστη	4.480.817	3.693.379	3.988.899	3.317.256
Σωρευτικά κέρδη	602.537	443.731	583.724	430.705
Σωρευτικές ζημιές	(168.086)	(167.251)	(106.161)	(97.637)
Τιμολογήσεις	(5.056.634)	(4.026.757)	(4.584.260)	(3.708.880)
	(141.366)	(56.898)	(117.798)	(58.555)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	114.234	115.375	106.623	99.868
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις (μακροπρόθεσμες)	0	(49.365)	0	(49.365)
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις (βραχυπρόθεσμες)	(255.600)	(122.908)	(224.421)	(109.058)
Καθαρή απαίτηση από πελάτες έργων	(141.366)	(56.898)	(117.798)	(58.555)
Ληφθείσες προκαταβολές	456.657	373.546	425.527	286.464
Παρακρατήσεις καλής εκτέλεσης από πελάτες έργων	39.347	55.719	27.264	39.984

17. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Ο λογ/σμός «Χρηματικά διαθέσιμα» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	93	133	66	114
Καταθέσεις όψεως	436.221	190.684	317.628	138.464
Καταθέσεις προθεσμίας	5.273	1.682	5.273	1.682
Σύνολο	441.587	192.499	322.967	140.260

Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν συνήθη διάρκεια 1-3 μηνών και φέρουν επιτόκια που κατά τη διάρκεια της χρήσης κυμάνθηκαν μεταξύ 0,6-2,1% (0,8-1,2% κατά τη προηγούμενη χρήση αντίστοιχα).

18. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Μέσα στο 2016, σε συνέχεια της από 23.12.2015 απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, αυξήθηκε με καταβολή μετρητών το μετοχικό κεφάλαιο κατά το ποσό 12.200 και η διαφορά υπέρ το άρτιο κατά το ποσό των 33.550 με την έκδοση 122.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών. Μειωτικά της αύξησης της διαφοράς υπέρ το άρτιο εμφανίστηκαν τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου καθαρά φόρου ποσού 96.

Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 52.210 διαιρούμενο σε 522.100 μετοχές ονομαστικής αξίας €100,00 εκάστη.

Κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης περιόδου ο Όμιλος δεν κατείχε, είτε άμεσα μέσω της μητρικής είτε έμμεσα μέσω θυγατρικών, ίδιες μετοχές.

Ο σταθμισμένος μέσος αριθμός των σε κυκλοφορία μετοχών κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο, για το σκοπό των κερδών κατά μετοχή, διαμορφώθηκε σε 495.433 τεμάχια (400.100 κατά την συγκριτική περίοδο).

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Τα κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο ανέρχονται σε ευρώ 50,9897 (ζημίες ευρώ 22,1648 κατά την συγκριτική περίοδο) και υπολογίστηκαν βάσει των κερδών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής που ανήλθαν σε 25.262 (ζημίες 8.868 κατά την συγκριτική περίοδο).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προτείνει τη διανομή μερίσματος ποσού 10.000 για τη χρήση του 2016, η οποία υπόκειται στην έγκριση της Γενικής Συνέλευσης και κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζεται ως υποχρέωση με 31.12.16. Μέσα στο 2016 πληρώθηκαν μερίσματα ποσού 2.000 από το μέρισμα της χρήσης του 2014, το οποίο και εξοφλήθηκε ολοσχερώς, και το σύνολο των μερισμάτων της χρήσης του 2015 ποσού 10.000.

Ο λογαριασμός «Αποθεματικά» μετά από φόρο την 31.12.2016 αναλύεται ως κατωτέρω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Αποθεματικό εύλογης αξίας διαθέσιμων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων	138	(7.685)	138	(3.440)
Αφορολόγητα αποθεματικά	37.832	37.774	37.680	37.680
Τακτικό αποθεματικό	14.590	14.889	13.350	13.350
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	1.337	(3.027)	1.900	73
Λοιπά αποθεματικά	(22)	(18)	(5)	(8)
Σύνολο	53.875	41.933	53.063	47.655

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σε περίπτωση διαθέσεως ή κεφαλαιοποιήσεως θα φορολογηθούν με τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή.

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων	307.020	201.959	307.020	187.484
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	0	49.365	0	49.365
Εγγυήσεις και λοιπές κρατήσεις σε προμηθευτές	18.402	15.841	22.536	50.515
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	617	1.483	617	1.482
Σύνολο	326.039	268.648	330.173	288.846

Το υπόλοιπο με 31.12.2016 στις Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων αφορά σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΑΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ του οποίου η πιστοποίηση και ο συμψηφισμός θα πραγματοποιηθεί μετά την 31.12.2017.

Οι υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμες καθώς αφορούσαν τις κατασκευαστικές συμβάσεις των αυτοκινητοδρόμων οι οποίοι θα ολοκληρωθούν μέσα στο 2017.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

20. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια και οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	21.181	25.265	20.263	24.080
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(4.711)	(5.181)	(4.465)	(4.917)
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	123.449	106.907	122.750	106.805
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(709)	(64.408)	(709)	(64.404)
	139.210	62.583	137.839	61.564

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
έως 1 έτος	709	64.408	709	64.404
2-5 έτη	110.240	33.499	109.541	33.401
άνω των 5 ετών	12.500	9.000	12.500	9.000
	123.449	106.907	122.750	106.805

Η περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
έως 1 έτος	4.711	5.181	4.465	4.917
2-5 έτη	16.270	20.021	15.598	19.100
άνω των 5 ετών	200	63	200	63
	21.181	25.265	20.263	24.080

A. Μακροπρόθεσμος δανεισμός

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι σε Ευρώ στο σύνολό του (99,9% σε Ευρώ και 0,1% BHD στην προηγούμενη χρήση) και αντιπροσωπεύει 65% (53,5% στην προηγούμενη χρήση) περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου. Εξαιρουμένου του βραχυπρόθεσμου μέρους το αντίστοιχο ποσοστό είναι 64% (21,3% στην προηγούμενη χρήση). Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός καλύπτει τις ανάγκες χρηματοδότησης των επενδύσεων του Ομίλου.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου, 99,1%, είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (99,7% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης).

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του μακροπρόθεσμου δανεισμού κατά την παρουσιαζόμενη περίοδο, ανήλθε σε 5,38% (5,94% κατά την προηγούμενη περίοδο).

Ο Όμιλος έχει την υποχρέωση της τήρησης συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών που αφορούν στα ομολογιακά δάνεια. Στον Όμιλο χορηγήθηκε από τις τράπεζες απαλλαγή (waiver) από την τήρηση των χρηματοοικονομικών δεικτών για την 31/12/16.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι η εύλογη αξία των ανωτέρω δανείων δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την λογιστική τους αξία.

B. Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις έχουν συναφθεί σε ευρώ και αφορούν μηχανολογικό και εργοταξιακό εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης των κατασκευαστικών έργων κατά 95,7% (95,4% κατά την προηγούμενη χρήση). Το υπόλοιπο αφορά εξοπλισμό των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αντιπροσωπεύουν το 11% (12,8% στην προηγούμενη χρήση) του συνολικού δανεισμού του Ομίλου. Το 100% (100% στην προηγούμενη χρήση) των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Κατά την παρουσιαζόμενη χρήση ο Όμιλος σύναψε νέες συμβάσεις συνολικού ύψους 1.085 (1.031 κατά την προηγούμενη χρήση), για τις ανάγκες του κατασκευαστικού τομέα.

Για την πληρωμή των χρεολυσίων των υφιστάμενων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου και της Εταιρείας, καταβλήθηκε ποσό ευρώ 4.983 και 4.745, αντίστοιχα (9.872 και 9.634 στην προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα). Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου και της Εταιρείας είναι 5% (5% στην προηγούμενη χρήση).

21. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδότησεως. Το ποσό της αποζημίωσης εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδότησεως του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίστηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων καθώς και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε στα Καθαρά Κέρδη καταχωρήθηκε από τον Όμιλο στο Κόστος πωλήσεων κατά 2.252, στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 278 και στα Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) κατά 46 (2.562, 10, 0 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) και από την Εταιρεία στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.582, στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 241 και στα Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) κατά 46 (1.945, 0, 0 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα).

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.963	2.291	1.188	1.636
Χρηματοοικονομικό κόστος	46	44	46	44
Επίδραση περικοπών ή διακανονισμών	633	265	635	265
Αναγνώριση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	(27)	119	(4)	107
	2.615	2.719	1.865	2.052

Η κίνηση της σχετικής πρόβλεψης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο 1.1	7.539	6.342	4.596	3.833
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Καθαρά Κέρδη	2.576	2.572	1.869	1.945
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα	(27)	119	(4)	107
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποθέματα	66	28	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	86	494	83	215
Καταβολές αποζημιώσεων	(2.438)	(2.016)	(1.679)	(1.504)
Μεταφορές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου	0	0	(72)	0
Υπόλοιπο 31.12	7.802	7.539	4.793	4.596

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής :

	2016	2015
Επιτόκιο προεξοφλήσεως (βάσει αποδόσεων ομολόγων της Ε.Κ.Τ.)	1,5%	2,0%
Θνησιμότητα: Ελληνικός Πίνακας Θνησιμότητας	MT_EAE2012P	MT_EAE2012P
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,75%
Κινητικότητα μισθωτών (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα μισθωτών (απόλυση)	6%	8%
Κινητικότητα ημερομισθίων (απόλυση)	6%	8%

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζεται η ευαισθησία της υποχρέωσης για παροχές στο προσωπικό σε περιπτώσεις μεταβολής ορισμένων αναλογιστικών παραδοχών.

	Σενάριο 1	Σενάριο 2	Σενάριο 3	Σενάριο 4
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	1,00%	2,00%	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%	1,00%	1,50%
Επίδραση μεταβολής στα καθαρά κέρδη/(ζημίες)	(127)	117	60	(62)

22. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση του λογ/σμού «Λοιπές προβλέψεις» στην Κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016	114	11.736	11.850	114	4.536	4.650
Προσθήκες αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	22.243	22.243	0	22.243	22.243
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	0	0	0	0	0
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	0	0
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	0	0	0	0	0
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(6.304)	(6.304)	0	(386)	(386)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(105)	(105)	0	(23)	(23)
Υπόλοιπο 31.12.2016	114	27.570	27.684	114	26.370	26.484

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Άλλες προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015	114	14.967	15.081	114	1.767	1.881
Προσθήκες αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	2.764	2.764	0	2.764	2.764
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	(4.000)	(4.000)	0	0	0
Τόκοι προβλέψεων αναγνωρισμένοι στα Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	0	0
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	0	0	0	0	0
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(2.000)	(2.000)	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	5	5	0	5	5
Υπόλοιπο 31.12.2015	114	11.736	11.850	114	4.536	4.650

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ο Όμιλος υποχρεούται να αποκαθιστά το φυσικό τοπίο όπου εγκαθιστά μονάδες εκμετάλλευσης λατομείων, με το πέρας της εκμετάλλευσης, η οποία διαρκεί 20-30 έτη, σύμφωνα με τις ληφθείσες άδειες από το κράτος. Η ανωτέρω πρόβλεψη απεικονίζει τις απαιτούμενες δαπάνες για αποξήλωση του εξοπλισμού και διαμόρφωση του χώρου όπου αυτά είναι εγκατεστημένα, με τη χρήση της σημερινής τεχνολογίας και υλικών.

Το κονδύλι «Άλλες προβλέψεις» στον ανωτέρω πίνακα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προβλέψεις φόρου για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	1.635	1.440	1.435	1.240
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	1.000	1.380	0	380
Προβλέψεις για δοθείσες εγγυήσεις	3.043	0	3.043	0
Λοιπές προβλέψεις	21.892	8.916	21.892	2.916
	27.570	11.736	26.370	4.536

Εντός του έτους 2016, η ΤΕΡΝΑ, με βάση το άρθρο 25^α Ν. 3959/2011 αλλά και την υπ' αρ. 628/2016 απόφαση της Ολομελείας της ΕΕΑ, υπέβαλε, για λόγους προφανούς εταιρικού συμφέροντος και προκειμένου να εφαρμοστούν οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 25^α και 14 παρ. 2 περίπτωση ιδ (εε) του Νόμου 3959/2011 και της υπ' αριθμ. 628/2016 Απόφασης της ΕΕΑ σχετικά με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη διευθέτηση διαφορών σε υποθέσεις οριζοντίων συμπράξεων κατά παράβαση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αίτημα για υπαγωγή στις προβλεπόμενες διαδικασίες διευθέτησης διαφορών, δηλαδή σε διαδικασία συναινετικής επίλυσης.

Την 24/02/2017 κοινοποιήθηκε στην ΤΕΡΝΑ, η Εισήγηση Διευθέτησης από την ΕΕΑ. Ως ήδη αναλύθηκε υπεβλήθη ανέκκλητη δήλωση για τη δέσμευση και την υπαγωγή στη Διαδικασία της Διευθέτησης Διαφορών.

Περαιτέρω, επειδή κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν έχει οριστικοποιηθεί το σύνολο των διαδικασιών διευθέτησης το οποίο ως προελέχθη καλύπτεται από πλήρη εμπιστευτικότητα, καθώς και ο ακριβής προσδιορισμός του ύψους της διαφοράς, η Εταιρεία και ο Όμιλος σε εφαρμογή των οριζόμενων από το ΔΛΠ 37 προχώρησαν σε αναγνώριση επαρκούς πρόβλεψης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016. Θεωρούμε ότι η σχετική επιβάρυνση, σύμφωνα με τα έως σήμερα γνωστά στοιχεία, δεν υπερβαίνει το ποσό των 19εκ.€.

Η Εταιρεία προχώρησε σε αναγνώριση πρόβλεψης συνολικού ποσού 3.043 για κάθε περίπτωση που η «ΕΤΒΑΚ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ – ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει ισόποσο δάνειο από την ALPHA BANK A.E., στο πλαίσιο του από 5-8-2013 Μνημονίου Συνεργασίας. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία προτίθεται να εξαντλήσει, όλα τα εκ του νόμου δικαιώματά του, για την είσπραξη κάθε καταβληθέντος ποσού.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

23. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση επιχορηγήσεων του Ομίλου στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο 1.1	14.717	15.026
Εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Εγκριθείσες μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα Καθαρά Αποτελέσματα	(59)	(93)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα αποθέματα	(74)	(216)
Υπόλοιπο 31.12	14.584	14.717

Οι επιχορηγήσεις αφορούν το επενδυτικό πρόγραμμα της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ Λευκώλιθοι. Οι επιχορηγήσεις αποσβένονται με βάση το ρυθμό απόσβεσης ή την χρήση των επιχορηγούμενων παγίων.

Το ποσό των εγκεκριμένων αλλά μη εισπραγμένων επιχορηγήσεων για τον Όμιλο συμπεριλαμβάνεται στις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις». Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίστηκαν με βάση την βεβαιότητα που έχει η Διοίκηση του Ομίλου ότι όλες οι προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτών πληρούνται κανονικά και ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδύσεων.

24. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ, ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	182.236	190.169	167.796	174.142
Επιταγές και γραμμάτια πληρωτέα	8.910	13.763	5.779	7.725
Σύνολο	191.146	203.932	173.575	181.867

Ο λογαριασμός «Δουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	9.407	10.076	9.128	9.757
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2.709	2.828	2.580	2.718
Μερίσματα πληρωτέα	7	2.007	7	2.007
Υποχρεώσεις προς μέλη κοινοπραξιών και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	13.133	13.906	19.884	13.808
Προκαταβολές πελατών	149.639	171.590	118.509	98.983
Έξοδα δουλευμένα/Εσοδα επομένων χρήσεων	12.697	17.269	6.436	6.822
Οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού	3.834	3.356	2.288	2.541
Πιστωτές διάφοροι	2.341	1.456	2.231	2.628
Σύνολο	193.767	222.488	161.063	139.264

25. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης με διάρκεια από έναν έως δώδεκα μήνες και τα οποία ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες. Τα αντληθέντα ποσά χρησιμοποιούνται, εν μέρει, για να καλύψουν την ανάγκη ρευστότητας του Ομίλου είτε κατά την περίοδο κατασκευής των τεχνικών έργων, είτε κατά την περίοδο ανάπτυξης των επενδύσεων στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Τα δάνεια αυτά με την ολοκλήρωση των σχετικών έργων εξοφλούνται με την είσπραξη των εργολαβικών ανταλλαγμάτων, ή μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμης διάρκειας, για όσα αφορούν σε επενδύσεις στην εξόρυξη λευκόλιθου.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 94% και σταθερού κατά 6% (76% και 24% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), είναι συνομολογημένος στο τοπικό νόμισμα κάθε επιχείρησης του Ομίλου και, συνολικά κατά 91,48% σε ευρώ (69,9% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), 0,02% σε QAR (17,2% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης), 5,4% σε AED (6,7% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και σε 3,1% BHD (6,2% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Επίσης, αντιπροσωπεύει το 24% (34% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου και καλύπτει τις ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης κατά 58% (71% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του κατασκευαστικού τομέα, ενώ το υπόλοιπο τις ανάγκες του μεταλλευτικού τομέα.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο τους ανήλθε κατά τη διάρκεια του έτους στο 6,41% (6,46% κατά την προηγούμενη χρήση).

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

26. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2016 και 2015 ανέρχεται σε 29%. Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογικά έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Ν.4172/2013, η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά.

(α) Έξοδο φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος επί των αποτελεσμάτων περιόδου στη κατάσταση συνολικών εσόδων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έξοδο τρέχοντα φόρου				
Τρέχων φόρος	55.639	29.188	49.491	25.465
Προσαρμογές φόρου προηγούμενης χρήσης	(51)	(345)	(52)	(150)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	200	520	200	520
Σύνολο	55.788	29.363	49.639	25.835
Αναβαλλόμενος φόρος από γένεση και αντιλογισμό προσωρινών διαφορών	(26.697)	(18.883)	(23.178)	(12.405)
Αναβαλλόμενος φόρος από αναγνώριση μεταφερ. φορολογ. ζημιών και πιστώσεων μη αναγνωρισμένων σε προηγ. χρήση	375	0	375	0
Προσαρμογές υποχρεώσεων / απαιτήσεων αναβαλλόμενου φόρου προηγ. χρήσης	(375)	0	(375)	0
Σύνολο	(26.697)	(18.883)	(23.178)	(12.405)
Σύνολο έξοδο/(έσοδο)	29.091	10.480	26.461	13.430

Ακολουθεί συμφωνία του φόρου εισοδήματος και του λογιστικού κέρδους πολλαπλασιαζόμενου με το εφαρμοζόμενο φορολογικό συντελεστή.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	51.913	465	(5.360)	22.620
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Έξοδο/(Εσοδο) Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	15.054	135	(1.554)	6.560
<i>Προσαρμογές για :</i>				
Αποτελέσματα που αναγνωρίζονται στα ΛΣΑ ή απ' ευθείας στην ΚΘ	39	0	39	0
Τεκμαρτός τρόπος φορολόγησης	0	318	0	318
Μόνιμες φορολογικές/φορολογήσιμες διαφορές (αποτελέσματα μη συμπεριλαμβανόμενα στον υπολογισμό του φόρου)	20.588	(1.126)	21.607	(1.119)
Επίδραση διαφοράς φορολογικού συντελεστή	0	(1.294)	1	(1.906)
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(51)	(345)	(52)	(150)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	200	520	200	520
Διαφορά φορολόγησης εταιρειών εξωτερικού	3.444	(1.791)	2.947	(681)
Διαγραφή/(συμψηφισμός) φορολογικών ζημιών	(9.943)	14.063	3.365	9.888
Φορολογήσιμες διαφορές προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος αλλά αναγνωρίζεται στην τρέχουσα περίοδο	201	0	201	0
Επίδραση καθαρών προσωρινών φορολογήσιμων διαφορών τρέχουσας περιόδου για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται ΑΦΕ	(328)	0	(295)	0
Επίδραση διαγραφής απαίτησης ΑΦΕ ή αντιλογισμού διαγραφής της σε προηγ. χρήσεις	2	0	2	0
Επίδραση συμμετοχής στα καθαρά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	(115)	0	0	0
Πραγματική δαπάνη φόρου	29.091	10.480	26.461	13.430

Στις φορολογικές διαφορές συμπεριλαμβάνεται ο φόρος που αναλογεί στα αποτελέσματα των κοινοπραξιών, τα καθαρά αποτελέσματα των οποίων ενσωματώνονται στα προ φόρου εισοδήματος αποτελέσματα.

Η μητρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2009. Οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες (ειδικότερα για την μητρική εταιρεία και τις ελληνικές θυγατρικές, εξαιρουμένων των κατασκευαστικών κοινοπραξιών, όσα προέκυψαν έως και τη χρήση 2010) που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή είναι πιθανόν να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις. Για το λόγο αυτό και, βάσει των δεδομένων που προέκυψαν από φορολογικούς ελέγχους προηγούμενων χρήσεων, έχουν καταχωρηθεί σχετικές προβλέψεις για τη χρήση 2016, έναντι πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

που πιθανόν επιβληθούν, για τον Όμιλο ποσού 1.635 (1.440 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και για την Εταιρεία 1.435 (1.240 κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Οι προβλέψεις αυτές περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπές προβλέψεις». Οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που γίνονται αποδεκτές από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να συμψηφίσουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη για διάστημα πέντε ετών από το έτος που προέκυψαν (σημ.37).

(β) Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	65.308	44.955	59.852	43.372
Αναβαλλόμενη φορολογική (υποχρέωση)	(7.506)	(12.700)	(7.122)	(13.284)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	57.802	32.255	52.730	30.088
Υπόλοιπο 1.1	32.255	13.673	30.088	17.989
Επίδραση διακοπείσας δραστηριότητας / Εξαγορές εταιρειών	0	0	0	0
(Έξοδο) / Έσοδο αναγνωρισμένο στα Καθαρά κέρδη	26.697	18.883	23.178	12.405
(Έξοδο) / Έσοδο αναγνωρισμένο στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(1.150)	(301)	(536)	(306)
(Έξοδο) / Έσοδο αναγνωρισμένο απ' ευθείας στην Καθαρή θέση	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12	57.802	32.255	52.730	30.088

Ανάλυση εξόδου / (εσόδου) αναβαλλόμενου φόρου αναγνωρισμένου στα ΛΣΑ ανά κατηγορία τους:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Αποτίμηση επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση	735	526	129	526
Αναλογιστική έσοδα/ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών	8	(225)	1	(222)
Αναταξινόμηση ζημιών απομείωσης διαθεσίμων προς πώληση	405	0	406	0
Υπόλοιπο 31.12	1.149	301	536	305

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2016 και 2015 αναλύονται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ	Κατάσταση οικονομικής θέσης		Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση	Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Χρέωση)/Πίστωση
	31.12.2016	31.12.2015	1.1 – 31.12.2016	1.1 – 31.12.2016
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	0	10	(10)	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	726	680	54	(8)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	5.293	5.669	(376)	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	1.531	1.782	(251)	0
Απομείωση απαιτήσεων	6.044	4.321	1.723	0
Απομείωση αποθεμάτων	442	2.860	(2.418)	0
Λοιπά	0	(12)	12	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(333)	(37)	(296)	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	(2)	2	0
Αποτίμηση επενδύσεων	127	2.577	(1.308)	(1.142)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	59.005	35.598	23.407	0
Διαφορά αποσβέσεων	15.530	465	15.065	0
Διαφορές ασώματων παγίων	72	312	(240)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(247)	(922)	675	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	900	0	900	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(31.288)	(21.046)	(10.242)	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων			26.697	(1.150)
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος απαίτηση/(υποχρέωση)	57.802	32.255		

ΟΜΙΛΟΣ	Κατάσταση οικονομικής θέσης		Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/Πίστωση	Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Χρέωση)/Πίστωση
	31.12.2015	31.12.2014	1.1 – 31.12.2015	1.1 – 31.12.2015
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	10	9	0	1
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	680	462	(9)	227
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	5.669	5.595	74	0
Λοιπές προβλέψεις	1.782	153	1.629	0
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών	4.321	3.263	1.058	0
Απομείωση αποθεμάτων	2.860	2.860	0	0
Λοιπά	(12)	(33)	21	0

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση

Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(37)	(37)	0	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	(2)	(3)	1	0
Αποτίμηση επενδύσεων	2.577	1.839	1.244	(506)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	35.598	22.745	12.853	0
Διαφορά αποσβέσεων	465	(2.181)	2.646	0
Διαφορές ασώματων παγίων	312	324	(12)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(922)	(769)	(130)	(23)
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(21.046)	(20.554)	(492)	0
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών / λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων			18.883	(301)
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος απαίτηση/(υποχρέωση)	32.255	13.673		

ΕΤΑΙΡΕΙΑ**Κατάσταση
οικονομικής θέσης****Αποτελέσματα
Χρήσεως
(Χρέωση)/Πίστωση****Λοιπά συνολικά
αποτελέσματα
(Χρέωση)/Πίστωση**

31.12.2016	31.12.2015	1.1 – 31.12.2016	1.1 – 31.12.2016
------------	------------	------------------	------------------

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	706	662	45	(1)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	2.734	3.914	(1.180)	0
Λοιπές προβλέψεις και δεδουλευμένα αποτελέσματα	1.531	1.778	(247)	0
Απομείωση απαιτήσεων	5.431	3.368	2.063	0
Λοιπά	0	(11)	11	0

Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση

Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	178	(37)	215	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	0	(2)	2	0
Αποτίμηση επενδύσεων	127	1.970	(1.308)	(535)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	50.828	31.439	19.389	0
Διαφορά αποσβέσεων	(1.582)	(13.080)	11.498	0
Διαφορές ασώματων παγίων	169	235	(66)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(1.292)	(1.560)	268	0
Αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων από συμβάσεις παραχώρησης	840	0	840	0
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(6.940)	1.412	(8.352)	0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων / καθαρής θέσης			23.178	(536)

Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)

52.730	30.088
---------------	---------------

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κατάσταση οικονομικής θέσης		Αποτελέσματα Χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση	Λοιπά συνολικά αποτελέσματα (Χρέωση)/Πίστωση
	31.12.2015	31.12.2014	1.1 – 31.12.2015	1.1 – 31.12.2015
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	662	456	(17)	223
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημιές	3.914	4.865	(951)	0
Λοιπές προβλέψεις	1.778	149	1.629	0
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών	3.368	3.280	88	0
Λοιπά	(11)	(30)	19	0
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση				
Αποτίμηση επενδυτικού ακινήτου	(37)	(37)	0	0
Αναγνώριση χρηματοδοτικών μισθώσεων	(2)	(3)	1	0
Αποτίμηση επενδύσεων	1.970	982	1.494	(506)
Αναγνώριση εσόδων βάσει ποσοστού ολοκλήρωσης	31.439	20.362	11.077	0
Διαφορά αποσβέσεων	(13.080)	(1.010)	(12.070)	0
Διαφορές ασώματων παγίων	235	245	(10)	0
Διαφορές ενσώματων παγίων	(1.560)	(1.352)	(185)	(23)
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	1.412	(9.918)	11.330	0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων / καθαρής θέσης			12.405	(306)
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος απαίτηση/(υποχρέωση)	30.088	17.989		

27. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο λογ/σμός «Κύκλος εργασιών» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2015
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	942.228	763.787	822.492	697.883
Έσοδα από παροχή λοιπών υπηρεσιών	4.641	949	1.924	949
Έσοδα από μισθώσεις	128	156	147	162
Έσοδα από πωλήσεις λατομικών προϊόντων	4.333	3.584	1.057	1.876
Έσοδα από πωλήσεις φυσικού αερίου	340	0	340	0
Σύνολο	951.670	768.476	825.960	700.870

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

28. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι λογ/σμοί «Κόστος πωλήσεων», «Έξοδα διοίκησης και διάθεσης» και «Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

Κόστος πωλήσεων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
Κόστος αποθεμάτων-υλικά έργων	216.837	182.783	200.387	165.845
Αμοιβές προσωπικού	90.147	86.762	64.492	61.078
Υπεργολάβοι	308.903	257.984	262.040	260.963
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	68.664	63.750	64.800	61.480
Λοιπές παροχές τρίτων	7.730	6.575	6.254	5.478
Φόροι-τέλη-εισφορές έργων	2.001	2.405	1.934	2.386
Προβλέψεις	(1.610)	1.005	(1.708)	3.475
Έξοδα ταξιδίων	932	1.325	721	996
Έξοδα εργαστηριακού ελέγχου	1.533	0	1.504	0
Απομειώσεις παγίων	1.032	0	1.032	0
Αποσβέσεις	20.444	25.448	8.921	14.495
Δικαστικές και λοιπές αποζημιώσεις/Έξοδα νομικών διενέξεων	1.081	0	1.081	0
Λειτουργικές μισθώσεις	37.237	32.830	34.443	30.180
Ασφάλιστρα	4.136	5.454	3.118	3.627
Έξοδα μεταφορών	24.069	28.473	23.429	28.048
Επισκευές και συντηρήσεις	8.297	6.810	7.771	6.556
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	187	198	142	141
Προμήθειες και έξοδα Ε/Ε	21.011	16.037	16.545	11.899
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος έργων	1.601	2.610	852	1.030
Λοιπά	3.630	8.553	3.455	7.689
Σύνολο	817.862	729.002	701.213	665.366

Έξοδα διοίκησης και διάθεσης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
Αμοιβές προσωπικού	6.321	5.635	3.991	3.753
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	6.750	5.575	5.474	4.772
Λοιπές παροχές τρίτων	694	724	506	563
Έξοδα ταξιδίων	333	298	235	180
Συνδρομές και εισφορές/Έξοδα προβολής και διαφήμισης	1.571	610	1.258	298

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Αποσβέσεις	1.085	1.526	956	1.322
Απομειώσεις παγίων	0	0	0	0
Επισκευές και συντηρήσεις	163	252	143	234
Ασφάλιστρα	135	142	94	105
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	231	181	177	106
Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου	251	0	250	0
Λειτουργικές μισθώσεις	1.147	1.126	945	851
Φόροι-τέλη	835	485	614	297
Έξοδα μεταφορών	596	124	257	4
Έξοδα νομικών διενέξεων	9	285	9	285
Λοιπά	794	1.679	406	1.038
Σύνολο	20.915	18.642	15.315	13.808

Ο λογ/σμός «Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
Αμοιβές προσωπικού	88	65	27	38
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	357	125	47	32
Αποσβέσεις	15	63	0	0
Φόροι-τέλη	2	0	1	0
Μεταφορικά	11	0	0	0
Έξοδα ταξιδίων	37	47	36	44
Ασφάλιστρα	12	0	12	0
Λοιπά	8	90	4	14
Σύνολο	530	390	127	128

29. ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015
Αμοιβές για τακτικούς ελέγχους	386	346	287	217
Αμοιβές για έκτακτους ελέγχους	21	30	21	30
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες	11	3	11	0
	418	379	319	247

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

30. ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα της χρήσεως αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015
Μισθοί και παρεπόμενες παροχές προσωπικού	79.721	75.914	53.125	49.439
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	14.305	13.976	13.562	13.485
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	2.576	2.572	1.869	1.945
Σύνολο	96.602	92.462	68.556	64.869

31. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Ο λογ/σμός «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων	59	93	0	0
Λοιπές παροχές υπηρεσιών	381	295	330	278
Έσοδα από μισθώματα	77	105	92	105
Χρέωση εξόδων	645	2.178	227	5.291
Τόκοι υπερημερίας	245	0	305	0
Επιχορηγήσεις εξόδων	150	60	45	60
Πωλήσεις παγίων και αποθεμάτων	992	806	1.014	551
Έσοδα από δικαστικές αποζημιώσεις	32	1	32	1
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	3	0	3	0
Κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων	1.266	0	794	0
Λοιπά έσοδα	917	2.662	632	1.667
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(741)	0	(741)	0
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής	717	5.574	1.938	5.620
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης	36	4.301	117	689
Καταπτώσεις εγγυήσεων - ποινικών ρητρών	313	9	313	9
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) απαιτήσεων	(6.614)	(982)	(6.087)	3.487
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) παγίων	(3.770)	0	(3.770)	0
Ανακτήσεις απομειώσεων (Απομειώσεις /Διαγραφές) αποθεμάτων	(507)	0	0	0
Προβλέψεις	(15.745)	(2.764)	(21.663)	(2.764)
Φόροι - Τέλη	(1.179)	(541)	(422)	(500)
Αποσβέσεις	(1.080)	(5)	(1.080)	(5)
Λοιπά έξοδα	(1.071)	(829)	(1.009)	(467)
	(24.874)	10.963	(28.930)	14.022

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Αποτελέσματα συμμετοχών και χρεογράφων

Κέρδη/(ζημίες) από απορρόφηση επιχείρησης	0	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις που δεν ενοποιούνται	0	(31)	0	(31)
Κέρδη από συμμετοχές σε φορολογικές κοινοπραξίες που λογίζονται ως θυγατρικές	0	0	3.191	3.447
Κέρδη/(Ζημίες και έξοδα) από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α.	(19.796)	94	(19.796)	94
Κέρδη/(Ζημίες) από εκκαθάριση θυγατρικής	0	0	(4.470)	0
Κέρδη/(Ζημίες) από απομείωση συμμετοχής σε κοινοπραξία	0	(4.781)	(13.474)	0
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχής σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	(9.938)	0	(3.249)	0
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών σε θυγατρικές	0	0	(42.677)	0
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών σε συγγενείς	(18)	0	0	0
Κέρδη/(Ζημίες) από προσαρμογή στην εύλογη αξία χρεογράφων	0	(5.987)	0	(5.987)
	(29.752)	(10.705)	(80.475)	(2.477)
Σύνολο	(54.626)	258	(109.405)	11.545

Στα Κέρδη/(Ζημίες και έξοδα) από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α. ποσό 65 (61 την προηγούμενη χρήση) αφορά έξοδα πώλησης.

32. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Ο λογ/σμός «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)» στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1- 31.12.2015
<u>Χρηματοοικονομικά έσοδα</u>				
Τόκοι λογαριασμών καταθέσεων και συναφών τοποθετήσεων	1.596	669	1.515	642
Τόκοι δανείων	4.169	2.389	2.958	2.551
Τόκοι εμπορικών απαιτήσεων	43	340	43	341
	5.808	3.398	4.516	3.534
<u>Χρηματοοικονομικά έξοδα</u>				
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων	(3.976)	(2.594)	(2.712)	(1.448)
Τόκοι και έξοδα μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων	(5.405)	(5.878)	(5.364)	(5.877)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Τόκοι συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	(1.122)	(1.438)	(1.088)	(1.378)
Τιμαριθμική προσαρμογή πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού	(46)	0	(46)	
Προμήθειες και έξοδα τραπεζών	(686)	(2.458)	(566)	(5.324)
	(11.235)	(12.368)	(9.776)	(14.027)
Σύνολο	(5.427)	(8.970)	(5.260)	(10.493)

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές, καθώς και τα υπόλοιπα του Ομίλου και της Εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη για τις χρήσεις 2016 και 2015, αναλύονται ως εξής:

Αγοραπωλησίες αγαθών και υπηρεσιών

Χρήση 2016	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Συνδεδεμένο μέρος	Έσοδα	Αγορές	Χρεωστικά Υπόλοιπα	Πιστωτικά Υπόλοιπα	Έσοδα	Αγορές	Χρεωστικά Υπόλοιπα	Πιστωτικά Υπόλοιπα
Μητρική	823	1.070	3.536	952	823	1.052	3.536	951
Θυγατρικές	-	-	-	-	502.214	8.890	147.974	27.418
Κοινοπραξίες	163	0	185	0	163	0	185	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	558.942	29.114	61.412	23.210	10.849	4.520	21.003	2.550

Χρήση 2015	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Συνδεδεμένο μέρος	Έσοδα	Αγορές	Χρεωστικά Υπόλοιπα	Πιστωτικά Υπόλοιπα	Έσοδα	Αγορές	Χρεωστικά Υπόλοιπα	Πιστωτικά Υπόλοιπα
Μητρική	1.030	1.197	2.512	2.011	1.030	1.197	2.512	2.011
Θυγατρικές	-	-	-	-	339.904	9.674	59.662	90.587
Κοινοπραξίες	30	0	6	0	30	0	6	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	367.227	9.927	79.348	107.203	3.525	2.612	12.386	3.479

Μερίσματα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέβαλαν ποσό 12.000 για πληρωμή μερίσματος στην μητρική τους (8.000 κατά την συγκριτική περίοδο). Το μέρισμα με 31.12.16 είναι ολοσχερώς καταβλημένο (μέρισμα πληρωτέο 2.000 κατά τη συγκριτική περίοδο).

Αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών

Η Εταιρεία κατέβαλε ποσά 1.920 για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών της (12.030 κατά τη συγκριτική περίοδο)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Δάνεια και τόκοι

Χρήση 2016	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Συνδεδεμένο μέρος	Χρημ/κά έσοδα	Χρημ/κά έξοδα	Δάνεια εισπρακτέα	Δάνεια πληρωτέα	Χρημ/κά έσοδα	Χρημ/κά έξοδα	Δάνεια εισπρακτέα	Δάνεια πληρωτέα
Μητρική	3.002	0	75.838	0	1.588	0	34.634	0
Θυγατρικές	-	-	-	0	203	0	8.741	0
Κοινοπραξίες	1.137	0	11.566	0	1.137	0	11.566	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	15	61	691	1.022	15	21	275	342

Χρήση 2015	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Συνδεδεμένο μέρος	Χρημ/κά έσοδα	Χρημ/κά έξοδα	Δάνεια εισπρακτέα	Δάνεια πληρωτέα	Χρημ/κά έσοδα	Χρημ/κά έξοδα	Δάνεια εισπρακτέα	Δάνεια πληρωτέα
Μητρική	1.367	0	22.074	0	1.367	0	22.074	0
Θυγατρικές	-	-	-	-	162	0	998	0
Κοινοπραξίες	966	0	10.430	0	966	0	10.430	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	29	61	1.088	940	29	21	672	322

Από ταμειακής πλευράς:

α) Ο Όμιλος και η Εταιρεία χορήγησαν ποσό 51.030 και 10.980, αντίστοιχα, για δάνεια προς την μητρική τους (χορήγησαν ποσό 2.250 για δάνειο προς την μητρική τους κατά τη συγκριτική περίοδο),

β) Η Εταιρεία χορήγησε δάνεια προς τη θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ποσού 7.540 (χορήγησε 998 και εισέπραξε 2.990 κατά τη συγκριτική περίοδο)

γ) Ο Όμιλος και η Εταιρεία εισέπραξαν ποσό 621 από συνδεδεμένες εταιρείες για αποπληρωμή δανείου και χορήγησαν ποσό 100 για δάνειο προς συνδεδεμένες εταιρείες (εισέπραξαν 3.212 και 0, αντίστοιχα, και χορήγησαν 830 κατά τη συγκριτική περίοδο),

δ) Ο Όμιλος και η Εταιρεία εισέπραξαν από εκδόσεις νέων μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων από συνδεδεμένα μέρη 20 και 0 (έναντι είσπραξης 10 κατά την προηγούμενη χρήση και αποπληρωμή 37)

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μητρικής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εισέπραξαν το σύνολο της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (απαίτηση 45.750 κατά τη συγκριτική περίοδο).

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη γίνονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συναλλαγές με τρίτους.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών της Εταιρείας

Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του ομίλου και της Εταιρείας που περιλαμβάνονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015	1.1- 31.12.2016	1.1-31.12.2015
Αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών	1.438	1.357	1.183	992
Αμοιβές μισθωτών	20	56	20	56
Αμοιβές για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ.	251	0	250	0
	1.709	1.414	1.453	1.049
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Σχετικές υποχρεώσεις	28	27	8	5
Σχετικές απαιτήσεις	10	1	3	1

34. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς και λοιπούς χρεώστες και πιστωτές, απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις και δάνεια.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από την μεταβολή της εύλογης αξίας των Επενδύσεων διαθεσίμων προς πώληση και ενδέχεται να επηρεάσουν τις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στην Ελλάδα, στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται κυρίως σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ.

(Ποσά σε ευρώ)	2016										
	RON	MKD	AED	QAR	BHD	USD	LYD	ALL	RSD	IQD	SAR
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	295	39	31.948	52.669	25.374	4.657	7.737	501	15.895	8.053	2.813
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(347)	(31)	(11.942)	(20.498)	(20.938)	(6.706)	(8)	(1.316)	(5.521)	(26)	(2.573)
Σύνολο κυκλοφορούντων	(52)	8	20.006	32.171	4.436	(2.049)	7.729	(815)	10.374	8.027	240
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3	0	806	585	8.733	0	0	0	39	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	(13.779)	(10)	(3.571)	(2.279)	0	0	0	0	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	3	0	(12.973)	575	5.162	(2.279)	0	0	39	0	0

(Ποσά σε ευρώ)	2015										
	RON	MKD	AED	QAR	BHD	USD	LYD	ALL	RSD	IQD	SAR
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(5.335)	18	63.614	78.309	38.252	3.501	7.635	886	29.403		(69)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(20.173)	2.500	(38.870)	(58.323)	(43.962)	0	(2.775)	(4.855)	(79.064)	(947)	(98)
Σύνολο κυκλοφορούντων	(25.508)	2.518	24.743	19.986	(5.710)	3.501	4.860	(3.969)	(49.661)	908	(167)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	20.084	(2.538)	3.001	21.411	17.917	(1.077)	2.774	4.783	65.647	638	(19)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	(18.498)	(24.327)	(2.195)	(2.207)	0	0	0	(0)	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	20.084	(2.538)	(15.497)	(2.916)	15.722	(3.284)	2.774	4.783	65.647	638	(19)

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των Καθαρών κερδών καθώς και των Λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων της χρήσης στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσα από την επίδρασή τους στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για το νόμισμα BGN δεν εξετάσαμε την μεταβολή καθώς το νόμισμα έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ. Για τα υπόλοιπα νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή +/- 10%.

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά +10% μεταβολή. Η κατά -10% μεταβολή λαμβάνεται με το αντίστροφο από το παρουσιαζόμενο πρόσημο.

(Ποσά σε ευρώ)	2016										
	RON	MKD	AED	QAR	BHD	USD	LYD	ALL	RSD	IQD	SAR
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	(0)	37	(0)	132	0	0	0	0	0
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	(1.576)	245	(1.127)	(901)	1.612	0	506	396	(4.914)	(689)	(36)

(Ποσά σε ευρώ)	2015										
	RON	MKD	AED	QAR	BHD	USD	LYD	ALL	RSD	IQD	SAR
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη μετά φόρων	0	0	148	409	0	149	0	0	0	0	0
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων	(1.552)	252	(90)	(7.123)	313	0	514	(120)	(4.005)	(386)	44

Για την διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ομίλου φροντίζει ώστε η διαχείριση των διαθεσίμων του ομίλου να είναι καλυμμένη από κινδύνους μεταβολών στις ισοτιμίες. Επιπρόσθετα, φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα (BGN) ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντικρίζονται μεταξύ τους.

Σε ότι αφορά τις συναλλαγές της εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ και ως εκ τούτου δεν προκύπτει τέτοιος κίνδυνος.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Το σύνολο σχεδόν του μακροπρόθεσμου δανεισμού και των χρηματοδοτικών μισθώσεων, που είχε ο Όμιλος κατά το τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης από τράπεζες, ήταν κυμαινόμενου επιτοκίου 99,3% (99,7% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Το υπόλοιπο ήταν σταθερού επιτοκίου.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κυμαινόμενου επιτοκίου κατά 94% (76% κατά την προηγούμενη χρήση) ενώ το υπόλοιπο είναι σταθερού επιτοκίου.

Λόγω της σύντομης διάρκειας των τοποθετήσεων των χρηματικών διαθεσίμων, αυτές είναι επί της ουσίας κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το σύνολο των απαιτήσεων από δάνεια προς συνδεμένες επιχειρήσεις είναι σταθερού επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των καθαρών κερδών της χρήσης σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου των έντοκων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της τάξεως του +/-20% (2015: +/-20%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2016		2015	
	+20%	-20%	+20%	-20%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο (από έντοκες υποχρεώσεις)	(7)	7	(13)	13
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	14	(14)	(18)	18

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο να προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος αποτυγχάνοντας να εξοφλήσει την σχετική υποχρέωση.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση - Μετοχές και λοιποί τίτλοι	1.345	19.728
Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς - Μετοχές	0	15.174
Δάνεια και απαιτήσεις - Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	96.540	32.829
Δάνεια και απαιτήσεις - Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	37.958	211.717
Δάνεια και απαιτήσεις - Εμπορικές απαιτήσεις	222.011	271.351
Δάνεια και απαιτήσεις - Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	114.234	115.375
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα - Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	441.587	192.367
	913.675	858.541

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων αφορά είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο εσωτερικό και το εξωτερικό, είτε πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλες οικονομικές δυνατότητες. Παρά το γεγονός αυτό και οι απαιτήσεις αυτές, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και εφόσον απαιτηθούν θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές.

Η επιβράδυνση της Ελληνικής οικονομίας κατά το 2016 και οι λοιπές δυσμενείς εξελίξεις παρά το γεγονός ότι δεν μπορούν να εκτιμηθούν επακριβώς, δεν αναμένεται ότι τελικά θα επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων του Ομίλου.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι αξιόπιστες τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς της με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της εταιρείας. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	
	0 έως 12 μήνες	2ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους
31.12.2016			
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	8.189	114.792	13.534
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.679	17.708	205
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	49.301	0	0
Προμηθευτές	191.146	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	32.014	19.019	0
Σύνολο	286.329	151.519	13.739

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2015 είχε ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

31.12.2015	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	
	0 έως 12 μήνες	2ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	67.720	37.016	9.249
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	5.865	21.261	63
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	70.634	0	0
Προμηθευτές	203.932	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	37.994	17.324	0
Σύνολο	386.145	75.601	9.312

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

35. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου κατηγοριοποιούνται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις-Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	96.540	32.829
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	13.506	15.623
Σύνολο	110.046	48.452
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις -Εμπορικές απαιτήσεις	222.011	271.351
Δάνεια και απαιτήσεις -Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	114.234	115.375
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	0	18.827
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία - Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς	0	15.174
Δάνεια και απαιτήσεις - Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	37.958	211.717
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	441.587	192.499
Σύνολο	815.790	824.943

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Μακροπρόθεσμα δάνεια	122.740	42.499
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος - Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	16.470	20.084
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19.019	17.324
Σύνολο	158.229	79.907
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Βραχυπρόθεσμα δάνεια	46.698	67.295
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	5.421	69.590
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Προμηθευτές	191.146	203.932
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβενόμενο κόστος – Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32.014	37.994
Σύνολο	275.279	378.811

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

Η ιεράρχηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία έχει ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά
- Επίπεδο 2: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς
- Επίπεδο 3: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογη αξία αναλύονται την 31.12.2016 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	12.161	(9.938)	8.100
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	1.330	(16.844)	864
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	0	(2.887)	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	15	0	0

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Τα αντίστοιχα ποσά την 31.12.2015 είχαν ως εξής:

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)
Μη εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	3	14.722	0	0
Εισηγμένες μετοχές (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	1	19.713	(4.429)	(1.455)
Εισηγμένες μετοχές (Επενδύσεις κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς)	1	15.174	(1.558)	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση)	2	15	(35)	0

36. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου ΤΕΡΝΑ όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες ανάλογα με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου, και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Για το σκοπό αυτό ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης τον οποίο ορίζει ως: Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος / Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια, όπου ως Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος ορίζει το σύνολο των Υποχρεώσεων από δάνεια και χρηματοδοτικές μισθώσεις μείον τα χρηματικά διαθέσιμα και ως Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια τα Ίδια κεφάλαια εξαιρουμένου του οφειλόμενου κεφαλαίου πλέον τις Επιχορηγήσεις, όπως απεικονίζονται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο εν λόγω δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2016 και 2015 έχει ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Έντοκος δανεισμός	191.329	199.468
Μείον :		
Χρηματικά διαθέσιμα	(441.587)	(192.499)
Προσαρμοσμένο Καθαρό χρέος	(250.258)	6.969

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Ίδια κεφάλαια	138.761	68.107
Επιχορηγήσεις	14.584	14.717
Προσαρμοσμένα Ίδια κεφάλαια	153.345	82.824
Δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης	(163%)	8,41%

37. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος για την εκπλήρωση του σκοπού της εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, ανάληψης δεκάτων κλπ., συνολικού ποσού 1.196εκ. (893εκ. κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσεως).

Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπραξίες που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, ενώ, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

Ο Όμιλος ενδέχεται να βρεθεί αντιμέτωπος με πιθανές νομικές διεκδικήσεις από τρίτους. Σύμφωνα, τόσο με τη Διοίκηση, όσο και με το Νομικό Σύμβουλο, οι όποιες διεκδικήσεις αυτής της μορφής δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην λειτουργία και οικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 η μητρική εταιρεία και οι ελληνικές θυγατρικές της (εκτός των φορολογικών κοινοπραξιών) έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγ. 5 του Ν. 2238/1994 (ΠΟΛ 1159/26/7/2011) ενώ για τις χρήσεις 2014 και 2015 έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν. 4174/2015 (ΠΟΛ 1124/22/6/2016). Για τις παραπάνω χρήσεις εκκρεμεί η οριστικοποίηση του ελέγχου από το Υπουργείο Οικονομικών.

Την 26^η Σεπτεμβρίου 2016 επιδόθηκε στην Εταιρεία εντολή ελέγχου για τη χρήση 2012 η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Την 28^η Δεκεμβρίου 2016 επιδόθηκε στην Εταιρεία εντολή ελέγχου για την ανέλεγκτη χρήση 2010. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου δεν θα προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις που θα έχουν ουσιώδη επίδραση πέραν αυτών που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

38. ΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Με σκοπό τη διατήρηση της συγκρισιμότητας της Κατάστασης Ταμειακών Ροών των χρήσεων 2016 και 2015, ποσό 12.030 αναταξινομήθηκε από τις επενδυτικές δραστηριότητες στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Εκτός από την ανωτέρω αναταξινόμηση δεν έχουν γίνει άλλες αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης.

Συγκεκριμένα, έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας στη σημείωση 19 «Λοιπές Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» και στη σημείωση 28 στην ανάλυση του «Κόστους Πωλησεων». Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

39. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Την 24/02/2017 κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία μας η Εισήγηση Διευθέτησης από την ΕΕΑ. Η διαδικασία διευθέτησης ευρίσκεται στο στάδιο της έκδοσης της σχετικής αποφάσεως. Η Εταιρεία και ο Όμιλος προχώρησαν σε αναγνώριση επαρκούς πρόβλεψης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης 2016.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ

ΠΑΡΘΕΝΑ ΚΟΥΒΑΚΑ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016

IV . ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1.2016-31.12.2016

ΠΑΡΘΕΝΑ ΚΟΥΒΑΚΑ
Α.Μ.Α./Ο.Ε.Ε. 0071187